

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ Κ ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ * ΕΤΟΣ ΚΣΤ * ΤΕΥΧΟΣ 17 * ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΣΤ
ΤΕΥΧΟΣ 17
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων
ἀπό Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνσις:
Ἱερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κισάμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Fax: 28220 83037

Ἡλεκτρονική Διεύθυνσις:
www.imks.gr
E-mail: info@imks.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικῆς
Αριθμ. Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος:
390/54013303

Ἡλεκτρονική ἐπεξεργασία-Σελιδοποίηση:
Ἄντ. Βακάκης, Θεολόγος-Γραμματεὺς Ι.Μ.Κ.Σ.
Διορθώσεις κειμένων:
Ὅσιοι. Ἱερομ. Εἰρηναῖος Μπατσάκης

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...»
Η.Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς
Πατριάρχης
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
στά βήματα τοῦ Ἁπ. Παύλου.
Κρήτη, 16-10-2008

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Ὁ ἱστορικός φάρος
τῆς Γαύδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Σεπτὸν Πατριαρχικὸν Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ προσευχῆς
ὑπὲρ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος».

Τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥσελ. 131-132

«Ἀποκαθῆλωση τῶν θρησκευτικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα;»

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου
κ. κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥσελ. 133-134

«Ποῖός εἶπε τό Ἱστορικό "ΟΧΙ";»

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γέροντος ἀπὸ Κισάμου καὶ
Σελίνου κ. κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥσελ. 135

«Ἐπίκαιρες Σκέψεις. Σύγχρονη Παιδεία κί ἡ ἀνθρωπιά τῆς
ζωῆς».

Τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἰγνατίου Θ. Χατζηνικολάου Ἱεροκήρυ-
κος τῆς Ι.Μ. Κισάμου & Σελίνου - τ. Λυκειάρχου.....σελ. 136

«Προσκύνημα στή νῆσο Γαῦδο».σελ. 137

«Σύγχρονοι Ποιμαντικοὶ Βηματισμοί».

Τοῦ Ὁσίου. Μοναχοῦ Μωϋσέως Ἁγιορείτουσελ. 138-139

«Ἱατρική Ἐπιστήμη καὶ Θεολογία».

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Εὐαγγέλου Παχυγιαννάκη Ἀρχιερ.
Ἐπιτρόπου Ι.Μ. Πέτρας & Χερρονήσουσελ. 140

«Ἐπιστολή τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς σέ πνευματικό
τοῦ παιδί».σελ. 141

«Προτυπώσεις στήν Παλαιά Διαθήκη». Α' Μέρος

Τοῦ κ. Γεωργίου Ἰ. Λουπάση. Φιλολόγουσελ. 142-143

«Ἐνορίες τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἐνορία Ἁγίας Παρασκευῆς
Ποταμίδας Κισάμου».

Τοῦ Αἰδεσ. Ἱερέως Γωργίου Ἄντ. Σχοινοπλοκάκη. Ἐφημερίου τῆς
Ἐνορίαςσελ. 144-145

«Ἀφιέρωμα στό Φθινόπωρο».

Σχολεῖο Δεύτερης Εὐκαιρίας Κισάμουσελ. 146-147

«Καί ζωὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος»

Ἐννιαχωριανόςσελ. 147

«ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ. Ἐνα ταξίδι στό χρόνο»

Τοῦ κ. Δημητρίου Τσιάμη. Φιλολόγουσελ. 148-149

«Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στήν Κρήτη»σελ. 150

«Ἡ Ἐκκλησία σᾶς ἀπαντᾷ».

[Ἀπαντήσεις σέ ἐρωτήματα καὶ ἀπορίες πού θέτουν οἱ ἀναγνώστες
τοῦ περιοδικοῦ μας].σελ. 151

«Τό Χρονικό τῆς Μητροπόλεώς μας».

(Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 2008)σελ. 152-157

«Δωρεές ὑπὲρ τῶν Ἱδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας».....
.....σελ. 158

«Ὁ Κόσμος κί Ἐμεῖς».....σελ. 159

Σεπτόν Πατριαρχικόν Μήνυμα ἐπί τῇ ἡμέρᾳ προσευχῆς ὑπέρ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος

Ἀριθμ.Πρωτ. 1091

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

*«τῇ γάρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἔκοῦσα,
ἀλλά διὰ τὸν ὑποτάξαντα, [...] οἶδαμεν γάρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει
καί συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν» (Ρωμ. γ' 20,22)*

δελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Διά μίαν εἰσέτι φοράν, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, καλούμεθα νά ἀναλογισθῶμεν, μετὰ καινῶν ἐν Χριστῷ πνευματικῶν δυνάμεων καί ἰδιαίτερας εὐαισθησίας, τὴν κατάστασιν τοῦ εὐφόρου πλανήτου ἡμῶν καί νά ἀναπέψωμεν ἰδιαίτερας προσευχάς διὰ τὴν προστασίαν τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Πολλά ἔχουν ἀλλάξει, ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ αἰοίδιμος προκάτοχος ἡμῶν Πατριάρχης Δημήτριος ἀπεφάσισε, πρό δύο καί πλέον δεκαετιῶν, νά καθιερωθῇ ἡ 1η Σεπτεμβρίου ὡς ἡμέρα προσευχῆς ὑπέρ τῆς διατηρήσεως τῆς καλῶς ποιηθείσης ὑπό τοῦ Θεοῦ κτίσεως. Διὰ τῆς ἀναλήψεως τῆς πρωτοβουλίας ἐκείνης ὁ ἀείμνηστος προκάτοχος ἡμῶν ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἀποστολήν προειδοποιητικοῦ μηνύματος περὶ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν ἐκ τῆς κακῆς χρήσεως τοῦ περιβάλλοντος. Ἐπεσήμαιεν ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πλείονας τῶν λοιπῶν μορφῶν τῆς ἀνθρωπίνης κατὰ χρῆσιν παραβατικῆς συμπεριφορᾶς, ἡ ρύπανσις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος δύναται νά προκαλέσῃ τεραστίαν καί μὴ ἀναστρέψιμον ζημίαν, διὰ τῆς καταστροφῆς ἀπασῶν σχεδόν τῶν μορφῶν ζωῆς ἐπὶ τοῦ πλανήτου.

Τὴν ἐποχὴν βεβαίως ἐκείνην, ἡ προειδοποίησις αὕτη ἴσως νά ἤχησεν ὡς ὑπερβολικὴ εἰς τὰ ὄρα ὠρισμένον σκεπτικιστῶν, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ὅσων σήμερον διαπιστώνομεν, καθίσταται πλέον φανερόν ὅτι οἱ λόγοι του ἦσαν προφητικοί. Σήμερον, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸ φυσικόν περιβάλλον, ἀπεριφράστως τονίζουν ὅτι ἡ παρατηρουμένη κλιματικὴ ἀλλαγὴ δύναται νά διαταράξῃ καί νά καταστρέψῃ ὀλόκληρον τὸ οἰκολογικόν σύστημα, τὸ ὁποῖον συντηρεῖ οὐχὶ μόνον τὸ ἀνθρώπινον εἶδος ἀλλὰ καί ἅπαντα τὸν θαυμαστόν, ἀλληλοεξαρτώμενον ὑπὸ μορφὴν ἀλύσεως, κόσμον τῶν ζώων καί τῶν φυτῶν. Αἱ ἐπιλογαί καί αἱ ἐνέργειαι τοῦ κατὰ τὰ

ἄλλα πεπολιτισμένοι συγχρόνου ἀνθρώπου ἔχουν ὀδηγήσει εἰς τὴν θλιβεράν ταύτην κατάστασιν ἣτις συνιστᾷ οὐσιαστικῶς ἠθικόν καὶ πνευματικόν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον γλαφυρῶς εἶχε προεκθέσει, ἐξάρας τὴν ὄντολογικὴν κυρίως διάστασίν του, ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολήν, δεκαεννέα αἰῶνας πρὶν, εἰπὼν «τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἔκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, [...] οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν» (Ῥωμ. ἡ' 20,22).

Εἰς τὸ σημεῖον ὁμως τοῦτο, ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ σήμερον προβαλλομένη πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ διάστασις τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος, συνιστᾷ, εἴπερ ποτε καὶ ἄλλοτε, κοινὴν συνείδησιν πάντων τῶν ἀνθρώπων, ἰδιαίτερος τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι, σὺν τοῖς ἄλλοις, συνειδητοποιοῦν ὅτι σύμπασα ἡ ἀνθρωπότης ἔχει κοινὴν μοῖραν. Ὅλοέν μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἀνθρώπων κατανοεῖ ὅτι ἡ καταναλωτικὴ τῶν συμπεριφορᾶ, ἡ προσωπικὴ ἐκάστου συμβολὴ εἰς τὴν παραγωγὴν συγκεκριμένων προϊόντων ἢ ἡ ἀπόρριψις ἐτέρων ἄπτεται εὐρυτέρων παραμέτρων ἔχουσῶν οὐ μόνον ἠθικὴν ἀλλὰ καὶ ἐσχατολογικὴν διάστασιν. Ὅλοέν μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ ἀλόγιστος χρῆσις τῶν φυσικῶν πόρων, ἡ ἄμετρος κατανάλωσις ἐνεργείας, συμβάλλει εἰς τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν, ἐπίπτωσιν ἔχουσαν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑπαρξιν τοῦ συνανθρώπου, τοῦ πλησίον, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀμάρτημα. Ὅλοέν καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι χαρακτηρίζουν ὡς ἐναρέτους ἢ φαύλους αὐτούς οἱ ὁποῖοι ἀντιστοίχως χειρίζονται εὐλόγως ἢ παραλόγως τὰ πράγματα τῆς κτίσεως.

Ἀντιστρόφως, ὁμως, ἀνάλογος πρὸς τὴν εὐαίσθητοποίησιν τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος τυγχάνει, δυστυχῶς, ἡ εἰκὼν τὴν ὁποῖαν ἐμφανίζει σήμερον ὁ πλανήτης μας. Ἰδιαίτερος ἀνησυχητικὸν εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ πτωχότερα καὶ πλέον εὐάλωτα μέλη τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ὑφίστανται τὰς συνεπείας περιβαλλοντικῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα αὐτοὶ δὲν ἐδημιούργησαν. Ἀπὸ τῆς Αὐστραλίας μέχρι τοῦ Κέρατος τῆς Ἀφρικῆς καταφθάνουν πληροφορίαι περὶ παρατεταμένης ἀνομβρίας, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐρημοποίησιν εὐκράτων καὶ παραγωγικῶν ἄλλοτε περιοχῶν καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπειλήν τῶν ἐκεῖσε κατοικούντων πληθυσμῶν ἐκ τοῦ φάσματος τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης. Ἀπὸ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς μέχρι τῆς καρδίας τῆς Εὐρασίας λαμβάνομεν ἀναφορὰς περὶ τῆς τήξεως τῶν παγετῶνων ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἐξαρτῶνται διὰ τὴν προμήθειαν ὕδατος.

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησία, στοιχοῦσα τῷ παραδείγματι τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου ἡμῶν Πατριάρχου Δημητρίου, ἐργάζεται ἀόκνως ὑπὲρ τῆς εὐαίσθητοποίησεως ὄχι μόνον τῆς κοινῆς γνώμης ἀλλὰ καὶ τῶν καταστάντων ἄρχειν ἐπὶ τῆς γῆς, διοργανοῦσα Οἰκολογικά Συμπόσια, ἀσχολούμενα κυρίως μὲ τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν ὑδατίνων πόρων. Ἀπώτερος σκοπὸς τῆς προσπαθείας ταύτης τυγχάνει ἡ μελέτη τῆς σχέσεως τῶν οἰκοσυστημάτων τῆς γῆς καὶ τοῦ τρόπου ἐκδηλώσεως τοῦ φαινομένου τῆς ὑπερθερμάνσεως τοῦ πλανήτου καὶ τοῦ ἀνθρωπογενοῦς ἀντικτύπου. Διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν τούτων συναθροίσεων, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέχουν ἐκπρόσωποι διαφόρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ θρησκειῶν ὡς καὶ διαφόρων κλάδων τοῦ ἀνθρωπίνου ἐπιστητοῦ, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ πῆξῃ μίαν στερεάν πρωτοποριακὴν συμμαχίαν μεταξὺ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης, ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς ὅτι διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ στόχος - ἡ διάσωσις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος - ἀμφοτέραι αἱ πλευραὶ ὀφείλουν νὰ ἐπιδείξουν διάθεσιν ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ συνεργασίας. Διὰ τῆς συνεργασίας θρησκείας καὶ ἐπιστήμης εἰς Συμπόσια διοργανωθέντα εἰς διαφόρους περιοχὰς τοῦ κόσμου, ἐπιθυμεῖ νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς περιβαλλοντικῆς ἠθικῆς, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ καταδείξῃ ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν πρέπει νὰ εἶναι εὐχαριστιακὴ, νὰ συνοδεύεται μὲ δοξολογίαν πρὸς τὸν Θεόν, ἐνῶ ἡ κατάχρησις τοῦ κόσμου καὶ ἡ δίχα ἀναφορᾶς εἰς τὸν Δημιουργόν μετοχὴ εἰς αὐτόν τυγχάνει ἐφάμαρτος, ἐφάμαρτος ἐνώπιον τοῦ Ποιητοῦ καὶ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ ποιήματος καὶ συνανθρώπου.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Γνωρίζομεν ὅτι ἡ κτίσις, ὡς συμπεσοῦσα μετὰ τοῦ πεπτωκότος ἐκ τοῦ ἀρχαίου κάλλους ἀνθρώπου, συνωδίνει καὶ συστενάζει· γνωρίζομεν, ἐπὶ πλέον, ὅτι ἡ κατὰ χρῆσιν, ἡ κατὰ παρέκκλισιν, ἡ παραβατικὴ καὶ ἐγωϊστικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθρώπου συμβάλλει εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς συμπασχούσης καὶ συνυποκειμένης εἰς τὴν φθορὰν τοῦ κτιστοῦ φύσεως γνωρίζομεν ὅτι ἡ καταστροφὴ αὕτη συνιστᾷ ἐν τῇ πράξει **αὐτοκαταστροφὴν**, διό καὶ καλοῦμεν πάντα ἄνθρωπον, οἰασδήτινος ιδιότητος, νὰ μένῃ εἰς τὴν κατὰ φύσιν χρῆσιν ὅλων τῶν κτισμάτων τῆς δημιουργίας «εὐχαριστῶν τῷ ποιήσαντι καὶ δεδωκότι αὐτῷ τὰ πάντα Θεῷ», Ὡς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

**„βη' Σεπτεμβρίου α'
+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
καὶ διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης**

Ἀποκαθήλωση τῶν Θρησκευτικῶν ἀπό τὰ σχολεῖα;

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. Ἀμφιλοχίου

Τὸ Σεπτέμβριος: ἀρχὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἀρχὴ τοῦ Φθινοπώρου, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴ τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους. Ὁ γνώριμος ἦχος τοῦ κουδουνιοῦ κάλεσε καὶ πάλι τοὺς μαθητὲς Δημοτικῶν, Γυμνασίων καὶ Λυκείων στὸν ἀγῶνα τῆς γνώσης καὶ τῆς μάθησης. Μόνο πού ὁ φετινός Σεπτέμβριος διαφέρει οὐσιαστικά ἀπὸ τοὺς προηγούμενους, ἀφοῦ «.. ὅσοι μαθητὲς δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα μποροῦν μὲ μιὰ ἀπλή δήλωση τῶν γονέων ἢ δική τους (ἐάν εἶναι ἐνήλικοι) νὰ ἀπαλλαγοῦν», ὅπως ἀναφέρει Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Πού σημαίνει στὴν πράξη ὅτι ἡ Θρησκευτικὴ ἀγωγή τῶν Ἑλληνοπαίδων, μὲ νομοθετικὴ ρύθμιση, γίνεται πλέον θέμα ἐπιλογῆς. Ἡ Ἀρχὴ Προστασίας Προσωπικῶν Δεδομένων χαιρετίζει τὴν ἀπόφαση αὐτὴ καὶ ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησή της, ζητώντας ἀπὸ τὴν Πολιτεία νὰ προχωρήσει ἀκόμα «βαθύτερα» μὲ τὴν κατάργηση τῆς ὑποχρέωσης θρησκευτικοῦ ὄρκου, τὴν ἀποκαθήλωση τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων ἀπὸ τοὺς χώρους ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης κ.ἄ. γιατί, ὅπως ἰσχυρίζεται, «προσβάλλει τὴν ἀρχὴ τῆς ἀναγκαιότητας». «Τὸ θρησκευμα, συνεχίζει, δὲν ἔχει καμιὰ ἀπολύτως σχέση μὲ τὴν ἐπίδοση τοῦ μαθητῆ, οὔτε μὲ τὴν διαγωγή του».

Κάποιοι διαμαρτυρήθηκαν καὶ προβληματίστηκαν, γιὰ ἄλλους φάνηκε «φυσικό», ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἀδιάφοροι. Ἐμεῖς αἰσθανθήκαμε τὴν ἀνάγκη νὰ θέσομε ἓνα προβληματισμό. Καὶ ξεκινᾶμε μὲ ἓνα ἀπλό ἀλλὰ οὐσιαστικὸ ἐρώτημα: Ποιὰ εἶναι ἡ πραγματικὴ παιδεία καὶ ποιός ὁ πρωταρχικός στόχος καὶ σκοπὸς τοῦ σχολείου; Γιατί, ἂν πρωταρχικός σκοπὸς τῆς παιδείας εἶναι αὐτός πού ἔχουν θέσει οἱ μεγάλοι παιδαγωγοὶ τῶν αἰώνων: «νὰ κάμομε ἀπὸ τὸν κάθε ἄνθρωπο ἓναν ἄνθρωπο», τότε φοβοῦμαι πὼς ἡ «ἀποκαθήλωση» τῆς Θρησκευτικῆς ἀγωγῆς ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἀποπροσανατολίζει τὴν παιδεία ἀπὸ τὸ στόχο της καὶ τὴν μετατρέπει σ' ἓνα ἄψυχο καὶ ἀπρόσωπο σύστημα παροχῆς ἐγκεφαλικῶν καὶ μόνο γνώσεων.

Μά ἂν ἡ τεχνολογία καὶ ἡ τεχνογνωσία εἶναι «μέσα» γιὰ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι σωστό νὰ ἀντιστρέφομε τοὺς ὄρους. Ἡ οἰκονομοτεχνικὴ κατάρτιση πρέπει νὰ γίνεται «μέσον» καὶ ἡ ἀνθρωποποίηση τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραμένει κύριος καὶ βασικός στόχος τῆς παιδείας γιὰ νὰ μὴν φτάνομε στὸ τραγικὸ συμπέρασμα: «Ἡ τεχνολογία λύνει τὰ προβλήματα,

ἀλλά στό τέλος σβήνει τόν ἄνθρωπο». Κι ἄν λείπει κάτι ἀπό τήν παιδεία τοῦ σημερινοῦ κόσμου, τῆς σημερινῆς Εὐρώπης, εἶναι ἡ «**παιδεία καί νοθεσία Κυρίου**» (Ἐφ. 6,4), ἡ βαθύτερη δηλ. ἐκείνη παιδεία πού ἀνορθώνει ἀνθρώπους καί λαούς ἀπό τίς ἀτομικές πτώσεις καί ἀπό τήν πτώση καί παρακμή τῶν πολιτισμῶν. Πῶς λοιπόν καί μέ ποιὰ μέσα θά ἀνορθώσουμε τούς λαούς καί τούς πολιτισμούς;

Ἐνα ἄλλο ἐρώτημα, ἀπόρροια τοῦ πρώτου, εἶναι τελικά τί εἶδους κοινωνία θέλομε νά δημιουργήσουμε; Θέλομε νά ὀδηγηθοῦμε σέ μία ἀπρόσωπη καί ἀπάνθρωπη συνάθροιση, ὅπου ὁ ἄνθρωπος θά πάψει νά λειτουργεῖ ὡς πρόσωπο καί «εἰκόνα» Θεοῦ καί θά συμπεριφέρεται ὡς ἄτομο, μάζα, ἀριθμός, κοινή γνώμη; δηλ. χωρίς συνείδηση, ὄνομα καί ταυτότητα;

Ἐποθέτω κάτι παρόμοιο ὁραματιζόταν καί ὁ Χέντρι Κίσσιγγκερ ὅταν δήλωνε: «Ὁ Ἑλληνικός λαός εἶναι δυσκολοκυβέρνητος καί γι' αὐτό πρέπει νά τόν πλήξουμε βαθιά στίς πολιτιστικές του ρίζες. Τότε ἴσως συνεισθεῖ. Ἐννοῶ, δηλαδή νά πλήξουμε τή γλώσσα, τή θρησκεία, τά πνευματικά καί ἱστορικά του ἀποθέματα, ὥστε νά ἐξουδετερώσουμε κάθε δυνατότητά του νά ἀναπτυχθεῖ, νά διακριθεῖ νά ἐπικρατήσῃ, γιά νά μᾶς παρενοχλεῖ στά Βαλκάνια...». Εἶχε ἄδικο ἄραγε ὁ Ἡρόδοτος, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ὅτι «τό ὅμαιμον (δηλ. ἡ κοινή καταγωγή), τό ὁμόγλωσσον, τά κοινά τῶν Θεῶν ἰδρύματα (δηλ. ἡ θρησκεία), καί τό ὁμότροπον (δηλ. τά κοινά ἦθη καί ἔθιμα)» εἶναι βασικοί παράγοντες διατήρησης τῆς ἐθνικῆς συνείδησης καί ταυτότητας; Ἡ μήπως ἔκανε λάθος ὁ μέγας Μακρυγιάννης ὅταν διακήρυττε ὅτι: «χωρίς ἀρετή καί θρησκεία δέν σχηματίζεται κοινωνία, οὔτε βασιλείο».

Καμία Εὐρωπαϊκή ὁδηγία ἐξ ἄλλου δέν ὑποχρεώνει οὔτε τό προαιρετικό τοῦ μαθήματος, οὔτε, πολύ περισσότερο, τήν κατάργησή του. Ἀντιθέτως στήν Γαλλία τοῦ Διαφωτισμοῦ τό κοσμικό κράτος ἐπαναφέρει τό μάθημα τῆς θρησκευτικῆς παιδείας στά σχολεῖα γιατί, ὅπως διακηρύσσει ὁ σημερινός Πρόεδρος της, «ἡ θρησκευτική παιδεία θά δημιουργήσῃ ἐνάρετους πολίτες ἐνάντια στή διαφθορά». Τέλος τά παιδιά τῶν ὑπαλλήλων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης στίς Βρυξέλλες διδάσκονται θρησκευτικά στά σχολεῖα πού φοιτοῦν, ἀνάλογα μέ τό δόγμα πού πιστεύουν. Ὁ δέ Γέροντας Παῖσιος προφητικά πρό πολλῶν ἐτῶν εἶχε πεῖ: «... ἐγώ λέω στούς δασκάλους νά μὴν κάνουν ἀπεργία ἐκτός ἄν καταργήσουν τά θρησκευτικά, τήν σημαία ἢ τήν προσευχή ἀπό τά σχολεῖα». Ἐπίσης ἕνα παλιό θρησκευτολογικό γνωμικό προειδοποιεῖ: «ὅπου γεννιέται ἕνας θεός γεννιέται καί ἕνας πολιτισμός, καί ὅπου πεθαίνει ἕνας θεός πεθαίνει καί ἕνας πολιτισμός».

Φοβοῦμαι πῶς ἡ ἄκριτη ἀποδοχή τῆς κίνησης πρὸς ἰσοπέδωση τῶν πάντων σ' ἕνα ὁμοίμορφο ἢ καλύτερα ἄμορφο «διεθνισμό» τοῦ συρμοῦ, μέ παραγνώριση τῆς ἐθνικῆς κληρονομιάς καί ἰδιοτυπίας εἶναι λίαν ἐπικίνδυνη. Γιατί ἰσότητα δέν σημαίνει ταύτιση. Ἡ ἰσότητα δέν ἀναρρεῖ ἀλλά προϋποθέτει τήν αὐθεντικότητα. «Καθολικό» δέν εἶναι τό ὁμοίμορφο καί ἡ παγκοσμότητα χρειάζεται νά εἶναι λειτουργική, ὄχι ἀθροιστική. Ἡ συνάντηση λαῶν καί πολιτισμῶν εἶναι θετικό ἀλλά δέν μπορεῖ νά μεταφράζεται ὡς πολιτισμός κάτι στό χρώμα τοῦ γκοῖ. Ἐπενθυμίζουμε τήν διακήρυξη τοῦ Φαναρίου τοῦ 1994, πού ὀρίζει μεταξύ ἄλλων ὅτι «... ἡ Εὐρώπη ἀναζητώντας μία σταθερή βάση ἐνότητας τῶν λαῶν της στρέφεται ὅλο καί περισσότερο πρὸς τίς πνευματικές ἀξίες, πρὸς τόν πολιτισμό της». Ἄν λοιπόν ἡ Εὐρώπη ὁμιλεῖ γιά ἐπιστροφή στίς πνευματικές ἀξίες, ἐμεῖς, ἀλήθεια, πῶς τόσο εὔκολα καί ἀνώδυνα ἀποφιλωνόμεθα ἀπό αὐτές τίς ἀξίες;

Κλείνω τόν προβληματισμό μου δανειζόμενος τίς σκέψεις ἑνός σύγχρονου στοχαστῆ, ὅπως τίς ἀναφέρει σ' ἕνα ἀπό τά βιβλία του: «Κρητικός εἶναι αὐτός πού πονεῖ τόν τόπο του, δέν τόν ξεπουλάει καί κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιά νά περισώσει αὐτά πού ἔστειλε ὁ Θεός στό νησί... αὐτός πού σέβεται τό περιβάλλον του, τόν ἀέρα, τή θάλασσα, τά βουνά... καί τ' ἀγρόμια τῆς Κρήτης. Αὐτός πού κουβαλάει στήν ψυχή του τήν ἱστορία καί τήν παράδοση τῆς Κρήτης».

Διερωτῶμαι: αὐτός πού ξεριζώνει τήν ψυχή τῆς Κρήτης καί τῆς Ἑλλάδας τί εἶναι;

Ποιός εἶπε τό Ἱστορικό «ΟΧΙ»;

Κάθε χρόνο πού γιορτάζουμε τήν ἐπέτειο τῆς Νίκης στόν Ἀλαβανικό πόλεμο τοῦ 1940, δημοσιογράφοι καί «Κομματάρχες» συζητοῦν ἀκόμη καί σήμερα γιά τό ποιός εἶπε τό ἱστορικό ΟΧΙ στή φασιστική Ἰταλία τοῦ Μουσολίνι.

Ἄλλοι τό ἀποδίδουν στόν τότε Ἑλληνα Πρωθυπουργό Ἰωάννη Μεταξά κι ἄλλοι τό θέλουν ἀπόφαση καί τόλμημα τοῦ Λαοῦ.

Βαθύτερα ὅμως μποροῦμε νά πούμε, πώς τό «ΟΧΙ» αὐτό τό εἶπε ἡ πίστη τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Γιατί εἴτε ἓνας ἄνθρωπος, εἴτε ὁ Λαός ἔδινε τήν ἠρώική αὐτή ἀπάντηση, στόν τότε εἰσβολέα, ἡ ἀπάντηση αὐτή δέ θά μποροῦσε νά γίνεῖ πραγματικότητα, ἂν ὀλόκληρος ὁ Ἑλληνισμός δέν εἶχε τή βαθεῖα πεποίθηση καί πίστη πώς ὁ ἀγώνας του ὑπέρ «ἐστίων καί Βωμῶν» ἦταν ἀγώνας ἱερός καί ἔμπαινε κάτω ἀπό τήν προστασία τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ, πού συντρίβει τούς ὑπερήφανους καί τούς ὑβριστές καί ἀνυψώνει τούς ταπεινοῦς καί τούς ἀδικημένους. Γιατί στή σύγκρουση ἐκείνη τῆς μικρῆς καί ἀνίσχυρης Ἑλλάδας μέ τόν τότε πανίσχυρο Ἄξονα, ἡ διαφορά τῶν ὑλικῶν δυνάμεων ἦταν τόσο δυσανάλογη, πού δέν ἄφηνε κανένα περιθώριο καί καμιᾶ ἐλπίδα Νίκης στά Ἑλληνικά ὄπλα.

Κι ὅμως τό θαῦμα ἔγινε. Ὁ μικρόσωμος καί ἄοπλος Δαυῖδ (ἡ Ἑλλάδα) νίκησε τόν γίγαντα Γολιάθ, κι ἔδειξε ἄλλη μιᾶ φορά πώς ἄνθρωποι καί Λαοί πού εἶναι ὀπλισμένοι μέ τή πίστη των στό Θεό καί στά Δίκαία των δέν νικοῦνται.

Κι ὅταν μιλοῦμε ἐδῶ γιά τήν πίστη τοῦ Ἑλληνισμοῦ στό ἔπος τοῦ 1940, δέν κάνομε οὔτε θρησκοληψία οὔτε πατριδοκαπηλεία.

Ἵσοι ζήσαμε τά γεγονότα τοῦ 1940-41 ἐδῶ στήν Ἑλλάδα, θυμούμαστε μέ πολλή συγκίνηση ὄχι μόνο τήν ἔθελοντική αὐθόρμητη στράτευση τῶν νέων ἀλλά καί τό γενικό πνευματικό συναγερό τοῦ ἔθνους.

Οἱ πολιτικές ἀντιθέσεις καί οἱ κομματικές φαγομάρες, πού συχνά ὑποσκάπτουν καί ἀποδυναμώνουν τό ἔθνος μας, παραμερίστηκαν καί λουφάζανε ἐκεῖνο τό καιρό. Οἱ φαντάροι μας φεύγανε γιά τό μέτωπο μέ τό «χαμόγελο στά χεῖλη» καί παίρνανε μαζί των τό κόνισμα τῆς Παναγιάς καί τήν εὐχή τῆς Μάνας των.

Πίσω στά «μετόπισθεν» οἱ γυναῖκες κι οἱ ἀδελφάδες τήν ἡμέρα δουλεύανε στά χωράφια καί τά βράδυα ξενοχτοῦσαν κάνοντας παράκληση στίς Ἐκκλησίες καί πλέκοντας κάλτσες καί πουλόβερ στά στρατευμένα παιδιά των.

Κι οἱ «λογάδες» τοῦ ἔθνους, οἱ δάσκαλοι (τά σχολεῖα ἦταν κλειστά), οἱ συγγραφεῖς, οἱ καλλιτέχνες, ὅσοι δέν ἦταν στό μέτωπο πολεμοῦσαν μέ τήν πένα των.

Γράφανε ἄρθρα πού ὑπεράσπιζαν τά Δίκαία τῆς

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γέροντος ἀπό Κισάμου & Σελίνου κ.κ. Εἰρηναίου

Ἑλλάδας στό κόσμο, ἐμψυχώνανε τούς φαντάρους μας καί παρηγοροῦσαν τίς Μάνες καί τά παιδιά των.

Καί ὅταν ἔπεσε τό Ἀργυρόκαστρο, ὅταν πέφτανε σιγά-σιγά τά ὄχυρά καί τά χαρακώματα τοῦ ἔχθρου στά χέρια μας, τότε χτυποῦσαν οἱ καμπάνες ὅλης τῆς χώρας καί οἱ καρδιές ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Μοῦ φαίνεται πώς ἡ Ἑλλάδα δέν ξανάζησε ποτέ μιᾶ παρόμοια Ἑθνική Ἐνότητα καί μιᾶ παρόμοια ψυχική συστράτευση καί ἔξαρση σάν ἐκείνη τοῦ 1940-41. Καί κείνοι πού θέλουν νά ἐρμηνέψουνε τάχα τό ἔπος τῆς Ἀλβανίας καί νά τό ἀποδώσουνε σέ «ἀστικές» ἢ «λαϊκές» δυνάμεις, σέ «δεξιές» ἢ «ἀριστερές» παρατάξεις δέν πρέπει νά ξεχνοῦνε πώς πέρα ἀπό τίς πολιτικές καί τίς κοινωνικές ἰδεολογίες ὑπάρχουν ἄλλες βαθύτερες ψυχικές καί ἠθικές δυνάμεις, πού ὀδηγοῦνε ἄτομα καί λαούς σέ τρόπαια καί μεγαλουργήματα. Ὅπως κι ἀντίθετα, ὑπάρχουν ἄλλες ἀρνητικές καί φθοροποιές δυνάμεις, πού ὀδηγοῦνε στήν καταστροφή.

Τιμοῦμε τή μνήμη τοῦ Σαράντα καί τήν κρατοῦμε κεφάλαιο Δόξας καί παρακαταθήκης, στήν ἱστορία καί στή ζωή τοῦ ἔθνους μας.

Τιμοῦμε τή μνήμη ὅλων ἐκείνων πού μέ τό τουφέκι (ὅσο κι ἂν εἶναι φοβερό), μέ τή δουλειά καί τό λόγο ὑπερασπιστήκανε τήν τιμή καί τήν ἐλευθερία τῆς πατρίδας μας.

Τιμοῦμε τίς μνήμες των καί ἐμπνεόμεθα ἀπό τό παράδειγμά των.

Στά χαρακώματα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 (ἡμέρα Δευτέρα) στά Ἑλληνοαλβανικά σύνορα πέφτανε οἱ πρῶτες ὀβίδες μιᾶς ἀδικῆς καί ἀνανδρῆς ἐπίθεσης στή χώρα μας.

Σέ λίγες ἡμέρες ἡ Παναγία τῆς Τήνου ἔκανε τό θαῦμα τῆς.

Τώρα πάλι ἐκεῖ ψηλά στό Βορρά γύρω ἀπό τήν Ἀλβανία... Πολλά τουφέκια πέφτουνε: Μηδέ σέ Γάμο ρίχνονται μηδέ σέ χαροκόπια...

Ποιός θά σημάνει τώρα τίς καμπάνες τῆς Πίστης; Ποιός θά κάμει πάλι τόν ἔθνικό συναγερό;

Σύγχρονη Παιδεία κι' ή άνθρωπιά τής ζωής

Φθινόπωρο.

Ήλθαν τά σύννεφα. Κατά τόπους άρχισαν οί βροχές, κι' όσοι άκόμα σπέρνουν στα χωράφια, έβγήκαν ή θά βγοϋν του «σπείραι τόν σπόρον αυτών» (Ματθ. 13,3). Βρισκόμαστε μπροστά στην φθορά (θανάτου) και την άνάσταση. Γιατί, αν δέν συμβεί τό πρώτο, δέν θά έχομε τή χαρά του δεύτερου, όπως άλλωστε τό είπε κι ο Χριστός «εάν μή ο κόκκος του σίτου πεσών εις τήν γήν αποθάνη, αυτός μόνος μένει. Εάν δέ αποθάνη, πολύν καρπόν φέρει» (Ιωάν. 12, 24).

Αυτή ή φθινοπωρινή εικόνα δέν μάς θυμίζει μόνο τά μυστήρια τής φύσεως, αλλά και άλλα, **ανάμεσα στα όποια και τή μόρφωση του ανθρώπου**, άρχής γενομένης από τήν πρώτη βαθμίδα του σχολείου. Έδω έχομε τήν πνευματική, μέ τήν γενική έννοια τής λέξεως, σπορά. Μιά καθαρή παιδεία, πού μορφώνει και διαπαιδαγωγεί τόν άνθρωπο «έξ άπαλων όνύχων». Ένας πνευματικός έξοπλισμός για τόν στίβο τής ζωής, του άγωνα και τής προσφοράς. Μιά παιδεία, για παιδαγωγούς και παιδαγωγούμενους, όχι πολύ εύκολη και άνετη. Και είναι άξιέπαινοι όσοι βλέπουν πράγματι ως λειτούργημα τό έργο του παιδαγωγού και όχι μόνον αυτοί, θά έλεγα, αλλά και οί γονείς, ή κοινωνία και προπαντός, τό κράτος, ή πολιτεία, όπως άλλοιως λέγεται.

Δυστυχώς, για όλα τά δεινά και τούς κινδύνους πού έπαπειλοϋν, παλιά και σήμερα, τήν Παιδεία μας, και γενικότερα τήν νεολαία μας, δέν τά βλέπομε μέ τήν δέουσα ευαισθησία. Δέν άνησυχοϋμε για τά ξενόφερτα «φώτα» και τό πλύσιμο του έγκεφάλου. Δέν βλέπομε

πόσοι, και πόσα είδη έκμεταλλευτών και επιδρομέων τής παιδικής ψυχής υπάρχουν, όπως κάθε τόσο διαβάζομε στον τύπο ή βλέπομε στα κανάλια. Ποτέ ίσως άλλοτε δέν υπήρχε τόσο ψάρεμα και τόσο δέλεαρ στα παιδιά μας, κι άς κάνει τό Σχολείο όποια προσπάθεια «νά τά προστατεύει. Όπως σε όλα αισθανόμαστε αλλά και ζοϋμε άπροστάτευτοι και άνασφαλείς, έτσι, και χειρότερα μάλιστα, εύρίσκονται τά παιδιά μας. Δυστυχώς ή Ελλάδα κατάντησε ένα ξέφραγο άμπέλι μέ τό έγκλημα νά μεσουρανεϊ και οί πάσης φύσεως έγκληματίες

νά αποτελοϋν μιά άνεξέλεγκτη πλειοψηφία, μέ ό,τι αυτό μπορεί νά σημαίνει και νά συνεπάγεται.

Αποχριστιανοποιήσαμε τόν άνθρωπον. Άνεχθήκαμε και, εν πολλοίς, εύλογήσαμε τά παραστρατήματά του και τίς επικίνδυνες ακρότητες, γιατί έτσι βόλευε τούς όποιους κρατοϋντες, και τοιουτοτρόπως φθάσαμε σε μιά άνεξέλεγκη κατάσταση, τήν ύπαρξη τής όποιας δέν νομίζω νά υπάρχουν κάποιοι πού νά μήν τήν βλέπουν, έστω κι αν δέν τούς συμφέρει νά μή τό όμολογήσουν.

Η παιδεία, ή αληθινή μέ ρίζες τής αρχαίας Ελλάδος. Έκείνες οί λαμπρές και άνεξίτηλες σελίδες του άθανάτου έλληνικού φωτός, άντάμωσε και συμπορεύτηκε μέ τήν σοφία-φωτισμόν του Θεού, τόν φωτισμόν του Όποίου όμολογεί και ο προφητάναξ Δαβίδ «**Κύριος φωτισμός και σωτήρ μου**» (Ψαλμ. 26,1). Και ο σοφός Σολομών θά έπισημάνει: «**Αρχή σοφίας φόβος Κυρίου**» (Παροιμ. 1,7 και 9,10). Σε άλλη στροφή θά μάς καθορίσει ποιά είναι αυτή ή σοφία: «*Εστι γάρ εν αυτή (τη σοφία) πνεϋμα νοερόν άγιον, μονογενές (μοναδικό κατά τήν φύση, τήν προέλευση και τήν ένεργεια), πολυμερές (ποικίλη ένεργεια), λεπτόν (αϋλον), εύκίνητον, τρανόν (διεισδυτικό), άμόλυντον, σαφές (δέν άπατά), άπήμαντον (δέν προξενεί φθορά), φιλάγαθον, όξύ (διαπερνά δι' όλων), άκόλυτον, εύεργετικόν, φιλόανθρωπον, βέβαιον, άσφαλές (έπιτυγχάνει όσα σκοπεϊ), άμέριμνον, παντοδύναμον, πανεπίσκοπον και διά πάντων χωροϋν πνευμάτων νοερόν, καθαρόν, λεπτοτάτων*» (Σοφ. Σολομ. 7,22-23). Τό «καθαρόν» δηλώνει τήν καθαρότητα των πνευμάτων από ήθικές άτέλειες, τό δέ «λεπτοτάτων» δηλώνει τό αϋλον των πνευμάτων. Μόνο μέ τέτοια πνεύματα επικοινωνεί ή σοφία.

Αυτήν τήν σοφία, γνώση και φωτισμόν, έχομε όλοι μας ανάγκη. Τήν σοφία, πού είναι τό ώραιότερο πράγμα, εν αντιθέσει μέ τήν άπουσία της, όπως θά πεί και ο μέγας Πλάτων «**σοφία πάντων κάλλιστον, ή δ' άμαθία πάντων αϊσχιστον**».

Οί καιροί δύσκολοι. Οί άπειλές και οί κίνδυνοι πολλοί. Χρειαζόμαστε σοβαρότητα, ύπευθυνότητα, λογική και τόν φωτισμόν του Θεού.

Όσες φορές βάλαμε στό περιθώριο τόν Νόμον του Θεού τό πληρώσαμε άκριβά. Θά συνεχίσομε άκόμα;

ΣΠΕΙΡΩΝ

Προσκύνημα στη νήσο Γαύδο

Γαύδος, νησί του Άποστόλου Παύλου, έσχατιά της Εύρωπης. Τό εύλογο αυτό νησί προγραμματίσε νά επισκεφθῆ δυό φορές στό παρελθόν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, οἱ καιρικές ὅμως συνθήκες δέν τό επέτρεψαν. Οἰκονόμησε ὁ Θεός τήν τρίτη φορά ἡ επίσκεψη νά πραγματοποιηθῆ. Ἐτσι τήν Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀναχώρησε ἀπό τήν χώρα Σφακιῶν γιά τή νήσο Γαύδο ὅπου καί παρέμεινε ἕως καί τήν Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου. Μαζί μέ τόν Σεβασμιώτατο καί τούς συνοδούς Ἱερεῖς ἀκολούθησε κλιμάκιο ἀπό τό Ἄννουσάκειο Ἰδρυμα-Θεραπευτήριο τῆς Μητροπόλεως μας, ὡς ἐπίσης καί κλιμάκιο ἐθελοντῶν Ἰατρῶν. Τό κλιμάκιο τοῦ Ἄννουσάκειου ἀποτελεῖτο ἀπό τόν Δντή τοῦ Ἰδρύματος, Κοινωνική Λειτουργό καί Φυσιοθεραπεύτρια, ἐνῶ οἱ ἱατροί: κ.κ. Παπαδογιάννης Εὐάγγελος (ὀφθαλμίατρος), Μουζουράκης Εὐτύχιος (ὀρθοπαιδικός), καί Ἀποστολάκη Αἰκατερίνη (ὀδοντίατρος) προσφέρθηκαν ἐθελοντικά. Τόν Σεβασμιώτατο καί τήν συνοδεία του ὑποδέχθηκαν ὁ Ἐφημέριος τοῦ νησιῦ Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος Ἐμμανουήλ Μπικογιαννάκης μέ τόν Πρόεδρο τῆς Γαύδου κ. Εὐστράτιο Λαμπάκη, οἱ ὁποῖοι καί τούς φιλοξένησαν πλουσιοπάροχα. Τήν Παρασκευή καί τό Σάββατο ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε, μαζί μέ τόν Ἐφημέριο καί τόν Πρόεδρο τοῦ νησι-οῦ, ὄλους τούς κατοίκους τῆς νήσου (πενήντα τρεῖς) στούς χώρους κατοικίας καί ἐργασίας τους, προσφέροντάς τους ὡς εὐλογία ἀναμνηστικά τῆς ἐπισκέψεώς του. Ξεναγήθηκε στό Φάρο, τό Λαογραφικό Μουσεῖο καί προσκύνησε τήν Ἐκκλησία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τόν ὁποῖο ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ, τόν Ἰούνιο τοῦ 2002, εἶχε ἐπισκεφθῆ καί στόν ὁποῖο εἶχε τοποθετήσῃ ἀναμνηστική πλάκα.

Τό ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου τέλεσε τόν Ἑσπερινό τῶν ἐγκαίνιων στόν Ἱ. Ν. Ἁγίου Νεκταρίου, στό λιμάνι τῆς Γαύδου, καί τήν Κυριακή 7 Σεπ. τά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ, παρουσία τῶν κατοίκων τοῦ νησιῦ καί ὀμάδας προσκυνητῶν ἀπό τήν Ἐνορία Ἁγίου Νικολάου Νέας Ἀλικαρνασσοῦ, Ἡρακλείου.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νησιῦ μέ αἰσθήματα ἰδιαίτερης χαρᾶς καί συγκίνησης ὑποδέχθηκαν τόν Σεβασμιώτατο καί τή συνοδεία του. Συμμετείχαν στά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ καί, ὅπως εἶπαν τόσο ὁ ἐπί τριακονταετίας Ἱερέας ὅσο καί οἱ μεγαλύτεροι στήν ἡλικία ἄνθρωποι, ἦταν ἡ πρώτη φορά πού εἶδαν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στό νησί, ὡς καί τήν ἀκολουθία τῶν ἱερῶν ἐγκαίνιων.

Τήν Παρασκευή καί τό Σάββατο τό κλιμάκιο τοῦ Ἄννουσάκειου Ἰδρύματος καί τῶν ἐθελοντῶν Ἰατρῶν ἐξέτασαν στό Ἰατρεῖο τῆς Γαύδου, σέ συνεργασία μέ τήν ἐκεῖ Ἰατρό, τούς κατοίκους τοῦ νησιῦ, ἀνακουφίζοντάς τους στά προβλήματα τῆς ὑγείας τους.

Ἡ ἐπίσκεψη στήν Γαύδο ὑπῆρξε ὄντως ἕνα προσκύνημα, μιά εὐλογία, πού ἔδωσε ἰδιαίτερη χαρά ὄχι μόνον στούς κατοίκους τοῦ ἀκριτικοῦ αὐτοῦ νησιῦ, ἀλλά καί σέ ὄλους ὄσους συμμετείχαν.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΪ ΒΗΜΑΤΙΣΜΟΪ

Η πορεία από τό «κατ' εικόνα» στο «καθ' όμοίωση» Θεοῦ θέλει έπιμελή, ύπομονετικό καί συνεχή άγώνα. Ζῶ «κατ' εικόνα» σημαίνει ζῶ σύμφωνα μέ τήν όρθόδοξη πίστη. Ἡ πίστη δέν είναι θεωρία καί ιδέα αλλά βίωμα. Πίστη σημαίνει ή ζωή τοῦ Χριστοῦ νά γίνει ζωή μου. Ἡ Ὁρθόδοξη διδασκαλία μπορεί σήμερα ν' άπαντᾶ σέ όλα τά προβλήματα τοῦ ανθρώπου; Πίστη καί ζωή μπορούν νά ταυτίζονται; Ἡ όρθόδοξη ήθική είναι μιá σειρά αὐστηρῶν άπαγορεύσεων ή ή χάραξη μιᾶς πορείας πρὸς ένα στόχο; Οἱ πατέρες έχουν λύσεις για όλα τά σύγχρονα προβλήματα; Μήπως θά πρέπει ν' άποκτήσουμε νοῦ άγιογραφικό καί άγιοπατερικό; Είναι αντιμετώπη ή πίστη μέ τήν έπιστήμη; Μπορεῖ ό έπιστήμονας νά προσεύχεται καί ό πιστός νά έπιστημονεῖ; Σέ αυτά τά ερωτήματα θά προσπαθήσει ν' άπαντήσει ή σημερινή άφιλόδοξη όμιλία.

Δέν θά μιλήσω σάν ειδικός έπιστήμονας, πού άλλωστε δέν είμαι. Θά μιλήσω ως ένας άπλός πιστός, ως ένας μελετητής τῶν γραφῶν, ως ένας επί ετη άσθενής, ως άλλήλων μέλος, κατά τόν Άπόστολο Παῦλο. Είναι γεγονός πὸς ή Άγία Γραφή καί ή Ἱερά Παράδοση δέν προσφέρουν πάντοτε άπαντήσεις - λύσεις στά σύγχρονα προβλήματα τῆς βιοϊατρικής. Θά πρέπει λοιπόν δι' ενός γνήσιου εκκλησιαστικού φρονήματος, πνεύματος, συνειδήσεως νά δοῦμε τίς προκλήσεις τῶν καιρῶν, τά βιοηθικά προβλήματα. Ἐχει μεγάλη άξία καί σημασία ή γνώση τῆς όρθόδοξης ανθρωπολογίας καί ή διδασκαλία τῆς για τή Θεολογία τοῦ προσώπου. Ἡ σύνδεση μέ τόν Χριστό μᾶς οδηγεῖ «εις πᾶσαν τήν αλήθειαν».

Τό σύμπαν είναι μικρό μέσα στην άπεραντοσύνη τῶν συμπάντων. Ἐνα ανθρώπινο κύτταρο αποτελεί ένα όλόκληρο σύμπαν. Ὁ Παντοδύναμος Δημιουργός τοῦ συμπαντος είναι καί ό πανάγαθος πατέρας πού έστειλε τόν Υἱό Του από άγάπη στόν κόσμο για νά τόν λυτρώσει από τά δεσμά τῆς άμαρτίας. Αὐτός ό μέγας γίνεται μικρός καί μᾶς γίνεται προσφιής καί οικεῖος για νά χωρέσει στην καρδιά καί τόν νοῦ μας, για νά τόν πιστέψουμε καί αγαπήσουμε. Ἡ άγάπη μας πρότυπο έχει τήν αγαπητική σχέση συναλληλίας καί κοινωνίας τῶν προσώπων τῆς Άγίας Τριάδος. Ὁ άνθρωπος από άτομο γίνεται πρόσωπο κυρίως αγαπώντας θυσιαστικῶς καί ανιδιοτελῶς. Καί αυτό μᾶς δόθηκε από τόν Θεό. Ὁ Άγιος Ἰωάννης ό Δαμασκηνός «κατ' εικόνα» θεωρεῖ τό αὐτεξούσιο τοῦ ανθρώπου καί «καθ' όμοίωσιν» τό έναρέτο. Ἡ πορεία από τό «κατ' εικόνα» στο «καθ' όμοίωσιν» είναι ένας άγώνας καλής άγωνίας πρὸς παθοκτονία καί άρετοκαλλιέργεια. Ἡ σωτηρία χαρίζεται δέν κερδίζεται.

Ἡ τήρηση τῶν εντολῶν, οι άγαθές πράξεις, ή μετάνοια συνιστοῦν τήν ήθική ζωή. Στο «καθ' όμοίωσιν» πορευόμαστε μέ τήν πανσθενουργή καί άγιαστική χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Τό «κατ' εικόνα» ανήκει καί ύπάρχει σέ όλους ανεξαιρέτως τούς ανθρώπους άκόμη καί τούς άμαρτωλούς. Τό «καθ' όμοίωσιν» είναι κλήση πού δέν επιτυγχάνεται άπ' όλους. Ἡ άποτυχία τοῦ «καθ' όμοίωσιν», αποτελεί τήν τραγωδία τοῦ ανθρώπου. Τότε ή ζωή καταντᾶ ρηγή, άσκοπη, άνοημάτιστη. Παρ'

Τοῦ Μοναχοῦ Μωϋσέως
Άγιορείτου

όλα αυτά τό κάθε άνθρωπο έχει πνοή Θεού και είναι αξιοτίμο, αξιοπρεπο, αξιοσέβαστο και αξιοπροσεκτο, πού αξίζει τή συμπάθεια μας.

Ἡ ἀξία, ἡ τιμή, ὁ σεβασμός και ἡ ἀγάπη δέν ἀνήκει φυσικά μόνο στους νέους, τους ώραιους, τους ἔξυπνους, τους ἠθικούς, τους φίλους, τους γνωστούς, τους οἰκείους. Ἀνήκει πρὸς τους πάντες και τ' ἀγέννητα βρέφη, και τους διανοητικῶς και σωματικῶς ἀνάπηρους, και τους ὑπεργηγρους και τους ἀνόητους και τους ἄσημους και τους ἀμαθεῖς και ἀδαεῖς και τους φτωχούς και τους ἄσχημους και τους περιθωριακούς και διεφθαμένους και ἁμαρτωλούς.

Εἶναι δυστυχῶς εὐστοχος ὁ χαρακτηρισμός τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ ὡς πολιτισμοῦ θανάτου. Θανατώνονται τά βλαστοκύτταρα τῶν ἐμβρύων, νομοθετοῦνται οἱ ἀμβλώσεις, ἡ εὐθανασία, ἡ μέ ἰατρική συνδρομή αὐτοκτονία, οἱ ἐθνικές ἐκκαθαρίσεις, ὁ ἀποκεφαλισμός ἐγκληματιῶν, ἡ θανατική ποινή καταδίκων, οἱ πολύνεκρες τρομοκρατικές ἐνέργειες, ἡ μάστιγα τῶν ναρκωτικῶν μέ τους καθημερινά νέους νεκρούς, οἱ πόλεμοι, οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοί, οἱ φυσικές καταστροφές, τά δυστυχήματα, οἱ αὐτοκτονίες, οἱ ἐπιδημίες και πολλά ἄλλα.

Ὅμως δέν νομίζω ὅτι θά πρέπει ν' ἀποθαρρυνθοῦμε και ἀπογοητευθοῦμε ἐντελῶς. Ὑπάρχει μία γνωστή και ἄγνωστη κίνηση προθύμων ἐθελοντῶν, φιλανθρώπων δωρητῶν, εὐεργετῶν γιά τήν ἀνακούφιση, συμπαράσταση, βοήθεια πολλῶν συνανθρώπων μας ἀπό κληρικούς, δασκάλους, ἰατρούς, γονεῖς, νέους, πού μέ τίς πράξεις τους ἀνακουφίζουν τή ζωή, τήν ἀνανεώνουν, τήν μεταμορφώνουν, τήν ἀρωματίζουν, ἱεροποιοῦν και ὠραιοποιοῦν. Ὑπάρχει μία σημαντική και σιγνητική ἀντιση φιλανθρωπίας, πού προσφέρει πολλές ἐλπίδες σέ πολλούς. Βλέποντας ὁ πιστός στό πρόσωπο τοῦ ἄλλου τόν Χριστό γίνεται πῶς ἀνεκτικός, φιλικός, ὑπομονετικός, ὑποχωρητικός, συγχωρητικός, ἀλληλέγκυρος, συμπαραστάτης και συναδελφικός.

Ἡ τρομερή ἀνάπτυξη τῆς τεχνολογίας μπορεῖ νά συνδράμει σέ διάφορες ἀσθένειες πρὸς ἐπίλυση διαφόρων σοβαρῶν προβλημάτων και νά τίς ἐλέγχουν, ἀλλά ὑπάρχει ὁ κίνδυνος και διά τῆς τεχνολογίας νά ἐλεγχόμαστε παντοῦ και πάντοτε. Ἡ ἀνακάλυψη τοῦ ἀνθρώπινου γονιδιώματος εἶναι κάτι τό καταπληκτικό και μπορεῖ νά ὀδηγήσει ἔγκυρα κι ἔγκαιρα σέ θεραπείες ἀσθενειῶν, διορθώνοντας κάποια, ἄς ποῦμε, ἐλαττωματικά γονίδια. Μπορεῖ ὅμως στά χέρια ἐνός ὑπερήφανου νά δημιουργήσει μία νέα εὐγονική μέθοδο, ὅπου θά δημιουργοῦνται βρέφη κατά παραγγελία ὡς πρὸς τό χροῦμα τῶν ματιῶν, τῶν μαλλιῶν, τό ὕψος και λοιπά. Ἡ ὑπεροψία, ἡ αὐθάδεια, ἡ ἀσέβεια και ἡ φαντασία νά ὀδηγήσουν τόν ἄνθρωπο στήν πλάνη μιᾶς δαιμονικής ἰσοθείας, ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά δημιουργεῖ ὅ,τι φαντάζεται και θέλει, ἀκόμη και σ' αὐτούς τους ἱερούς χώρους τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς.

Ἡ δύναμη και ἡ δυνατότητα αὐτή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία ἀνταρσία και μία καταρράκωση τοῦ «κατ' εἰκόνα», πού δέν πορεύεται πιά στό «καθ' ὁμοίωσιν». Ὁ Θεός δέν τιμωρεῖ τους ἀντάρτες, γιατί δέν τιμωρεῖ ποτέ. Τιμωρεῖ κάποιος πού ἐκδικεῖται, πού ἔχει πάθος, πού ἔχει κακία. Ἡ θεότητα ἔχει τήν αὐτοαγαθότητα.

Ὁ Θεός δέν τιμωρεῖ
τους ἀντάρτες, για-
τί δέν τιμωρεῖ ποτέ.

Τιμωρεῖ κάποιος
πού ἐκδικεῖται, πού
ἔχει πάθος, πού ἔχει
κακία.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Του Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ.
π. Ευαγγέλου Παχυγιαννάκη
Αρχιεπ. Επιτρόπου
Γ.Μ. Πέτρας & Χερρονήσου

Εύμφωνα με τὰ θεόπνευστα λόγια τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πηγὴ τῆς ἀρρώστιας εἶναι ἡ ἁμαρτία. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τότε πού ἐξέπεσε τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ στὴ μορφή τοῦ παρόντος βίου, εἶναι ζυμωμένος μετὰ τὴν ἁμαρτία, «ἐπιμελῶς ἐγκτεται ἡ διάνοιά του ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ καὶ οὐδεὶς εὐρίσκειται ἀναμάρτητος ἐπὶ τῆς γῆς», ἀκόμη καὶ ἂν μία μόνο μέρα εἶναι ἡ ζωὴ του, ἡ ἀρρώστια, στὴν ὁποιαδήποτε μορφή της, ἀκολουθεῖ στὸ κάθε του βῆμα.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς διαβεβαιώνει: «ὁ ἁμαρτάνων ἐναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτόν ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἰατροῦ» (Σοφ. Σειράχ 38,15) καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη, ὅταν ὁ Χριστὸς θεράπαισε τὸν ἐπὶ 38 ὀλόκληρα χρόνια παραλυτικὸ, τοῦ εἶπε: «ἴδε ὑγίης γέγονας μηκέτι ἁμάρτανε» (Ἰωάν. 5,14). Ἐπίσης καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν του (2,9) γράφει: «Θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τό κακόν...» καὶ ἐπισημαίνει στοὺς Κορινθίους γιὰ κάποια συγκεκριμένη ἁμαρτία: «διὰ τοῦτο ὑπάρχουν μεταξύ σας πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀρρωστοὶ» (Α' Κοριν. 11,30).

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, πού ἀπὸ Θεὸς ἐγίνε ἄνθρωπος μετὰ ἀποστολὴ «ἰάσασθαι τοὺς συνεντριμμένους... καὶ κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφροισιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν...» (Λουκ. 4,18), «περιήρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας ἰατροῦν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ» (πρβλ. Ματθ. 4,23). Μαζὶ μετὰ τίς ψυχές, πού ἐλευθέρωνε ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τῆς ἁμαρτίας, γιάτρειε καὶ τὰ κορμιά τῶν ἀσθενῶν, χαρίζοντάς τους ὑγεία καὶ δύναμη καὶ χαρὰ. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ὅμως ἐκείνη τοῦ Χριστοῦ, μέχρι σήμερα, οὔτε ἡ φύση τῆς ἀρρώστιας οὔτε ἡ φθοροποιὸς ἐπίδρασή της στὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἄλλαξε, ἀπεναντίας προστέθηκαν νέες μορφές ἀσθενειῶν, ἄγνωστες σὲ παλαιότερες ἐποχές. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ ἄλλαξε ἡ ἱατρικὴ ἐπιστῆμη καὶ συνεχῶς ἀλλάζει, ἐπινοώντας νέες μεθόδους καὶ νέα φάρμακα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν καὶ θεραπεία τῶν ἀρρώστων. Ἀτελής τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, σήμερα συνεχῶς προοδεύει, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ θεραπεύει πολλές ἀρρώστιες κατὰ τὸ παρελθόν ἀθεράπευτες καὶ νὰ ἀνακουφίζει τὸν ἀνθρώπινο πόνο. Ὅμως, παρά τίς προόδους τῆς ἱατρικῆς ἐπιστῆμης, πού ὠφελοῦνε πραγματικὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὑπάρχουν καὶ οἱ παραχρήσεις τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλαζονείας, ἐκείνων πού μετὰ ἔπαρση καὶ κομψασμὸ προσπαθοῦν νὰ διαστρέψουν ἢ νὰ ὑπερβούν τὴ φύση καὶ τὰ ὄρια πού ἔταξε ὁ Δημιουργός.

Ἐκαθαρίζουμε, βέβαια, τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία σὲ καμιά περίπτωση δὲν ἔχει πρόθεση νὰ ὑπερβεῖ ἢ νὰ καταργήσει τὴν ἐπιστῆμη, ἀπεναντίας δέχεται τὴν ἱατρικὴ ἐπιστῆμη καὶ τιμᾷ τὸν ἰατρόν. Ἄλλωστε, τὸ ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ στολίζουν τόσο Ἅγιοι ἰατροί, πού σπούδασαν τὴν ἱατρικὴ ἐπιστῆμη τῆς ἐποχῆς τους καὶ ἄσκησαν τὸ φιλόνητο λειτούργημα τοῦ ἰατροῦ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ὑποδειγματικὸ, ἀφιλοκερδῶς, ἐξ οὗ καὶ Ἀνάργυροι ὀνομάστηκαν. Ἡ θεοποίηση τῆς ἱατρικῆς ἐπιστῆμης εἶναι λάθος. Ἡ τιμὴ εἶναι καθῆκον, ἀφοῦ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς διδάσκει, ὅτι ἡ ἱατρικὴ ἐπιστῆμη, ὅπως ὅλες οἱ ἐπιστῆμες, εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ στὸ ἀνθρώπινο γένος. «Αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστῆμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ», λέει στὴ Σοφία Σειράχ (38,6). Καὶ τὸν ἰατρόν «αὐτόν ἐκτίσε Κύριος», γι' αὐτὸ καὶ ἔχομε ἐντολὴ νὰ τὸν σεβόμαστε (ὁ.π.38,1).

Γιὰ μᾶς τοὺς Χριστιανούς τὸ μείζον θέμα εἶναι στὸ νέο κεφάλαιο πού ἀνοίχτηκε μετὰ τὴν Γενετική, πού προχώρησε σὲ γενετικές παρεμβάσεις καὶ στὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ φύλου καὶ ὁ γενετικὸς ἔλεγχος τοῦ πρό-ἐμφυτευτικοῦ ἐμβρύου, ἡ γονιδιακὴ παρέμβαση καὶ θεραπεία, ἡ εὐγονικὴ παρέμβαση καὶ ἡ κλωνοποίηση εἶναι μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς τίς παρεμβάσεις. Ἀξίζει ἰδιαιτέρως νὰ σημειωθεῖ ἡ σύγχρονη τάση τῆς γενετικῆς μηχανικῆς στὴ δημιουργία ἀνθρωπίνων χιμαιρῶν. Ἦδη βρίσκεται σὲ πειραματικὸ στάδιο ἡ εἰσαγωγή ἀνθρωπίνου γενετικοῦ ὕλικου σὲ ἀνώτερα θηλαστικά, ὅπως ὁ χοῖρος, γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς ξενομεταμόσχευσης, δηλαδή τῆς μεταμόσχευσης ὀργάνων ἀπὸ ζῶα στὸν ἄνθρωπο. Σὲ πρόσφατα σχετικὰ δημοσιεύματα ὑποστηρίζεται ὅτι, καθὼς προχωρεῖ ἡ βιοτεχνολογία, σύντομα θὰ ἔρθει ἡ μέρα τῆς δημιουργίας αὐτοσυνειδητῶν χιμαιρῶν ἀνθρώπου καὶ μὴ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ τὸ φρικιαστικότερο εἶναι ἡ εἶδηση, ὅτι ἐπιστῆμονες ἀπὸ τὸ Newcastle καὶ τὸ Kig's College τοῦ Λονδίνου κατέθεσαν αἴτηση στὴν Ἀρχὴ Ἀνθρωπίνης Γονιμ. Καὶ Ἐμβρυολ. τοῦ Ἦν. Βασιλείου καὶ ζητοῦν τὴν ἄδεια δημιουργίας ὑβριδικῶν ἐμβρύων μετὰ τὴν ἀνάμειξη ἀνθρωπίνου γενετικοῦ ὕλικου καὶ ὠαρίων βοοειδῶν, μετὰ σκοπὸ τὴ δημιουργία χιμαιρικῶν ἐμβρύων ἀνθρώπου-βοοειδοῦς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ λαμβάνονται τὰ βλαστικά κύτταρα γιὰ ἐρευνητικούς σκοποὺς. Τώρα, ἂν ποτὲ δοθεῖ αὐτὴ ἡ ἄδεια καὶ ἂν ποτὴ γίνε ἐφικτὴ ἡ δημιουργία τους, τὰ ἐμβρυα αὐτὰ τί θὰ εἶναι; Ἀνθρώπινες ὑπάρξεις; θὰ ἔχουν ψυχὴ; Μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει. Καί, ὅπωςδήποτε, ἡ Θεολογία δὲν πρόκειται νὰ συνταχθεῖ μετὰ αὐτὴ τὴν ἐπικίνδυνη καὶ ἀλαζονικὴ πορεία τῆς σύγχρονης βιοτεχνολογίας.

Ἐπιστολή τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς σέ πνευματικό του παιδί

Ἐνας συνάδελφός σου σοῦ ἐπαναλαμβάνει συνεχῶς: «ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΟΣ!» Καί αἰσθάνεσαι σά νά σέ χτυπᾷ μέ μασιτίγιο.

Κι ἐσὺ ἀγωνιᾷς γιά τήν ψυχή του καί τή ζωή του. Καί καλά σκέφτεσαι.

Ἄν δέν ὑπάρχει ὁ Ζῶν κι ὁ Παντοδύναμος Θεός κι ἂν δέν εἶναι ἰσχυρότερος ἀπό τό θάνατο, τότε ὁ θάνατος εἶναι ὁ μοναδικός κυρίαρχος.

Καί ἡ κάθε ζωντανή ὑπαρξη δέν εἶναι παρά ἓνα κλωτσοσκούφι τοῦ θανάτου. Ἐνα ποντικάκι στό στόμα τῆς γάτας.

Μία φορά, ἀντικρούοντάς τον, τοῦ εἶπες: «Ὁ Θεός ὑπάρχει. Γιά σένα δέν ὑπάρχει». Καί δέν ἔσφαλες. Γιατί ἐκεῖνοι πού ἀποκόπτονται ἀπό τόν Αἰώνιο καί Ζωοδότη Κύριο ἐδῶ στήν γῆ, ἀποκόπτονται ἀπό τή ζωή τήν πραγματική. Καί ἔτσι οὔτε ἐδῶ, οὔτε στήν ἄλλη ζωή θά γευθοῦν τό μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ καί τῆς πλάσης Του. Καί καλύτερα νά μὴν εἶχαμε γεννηθεῖ, παρά νά εἶμαστε ἀποκομμένοι ἀπό τόν Θεό.

Ἄν ἤμουν στή θέση σου, θά τοῦ ἔλεγα τά ἑξῆς:

Κάνεις λάθος, φίλε μου! Ὁρθότερο θά ἦταν, ἂν ἔλεγες: «Εγὼ δέν ἔχω Θεό». Διότι τό βλέπεις, ὅτι ὑπάρχουν τόσοι ἄνθρωποι γύρω σου, πού ἔχουν Θεό καί γι' αὐτό διακηρύττουν ὅτι ὑπάρχει Θεός. Λοιπόν, μή λές: «Δέν ὑπάρχει Θεός!» Περιορίσου νά λές: «Εγὼ δέν ἔχω Θεό!»

Κάνεις λάθος! Μιλᾷς σάν τόν ἄρρωστο, πού λέει ὅτι δέν ὑπάρχει πουθενά ὑγεία!

Κάνεις λάθος! Μοιάζεις μέ τόν τυφλό πού λέει: «Δέν ὑπάρχει φῶς στόν κόσμο». Ὅμως φῶς ὑπάρχει. Καί εἶναι διάχυτο παντοῦ. Αὐτός ὁ δυστυχής δέν ἔχει τό φῶς του. Καί θά μιλοῦσε σωστά ἂν ἔλεγε: «Εγὼ δέν ἔχω μάτια καί δέν βλέπω φῶς».

Κάνεις λάθος! Μιλᾷς σάν τό ζητιάνο, πού λέει: «Δέν ὑπάρχει χρυσάφι στή γῆ». Μά χρυσάφι ὑπάρχει! Καί ἐπάνω στή γῆ! Καί μέσα στή γῆ! Αὐτός δέν ἔχει χρυσάφι! Τό σωστό θά ἦταν νά ἔλεγε: «Εγὼ δέν ἔχω χρυσό!»

Κάνεις λάθος! Μοιάζεις μέ τόν παλιάνθρωπο πού λέει: «Δέν ὑπάρχει καλωσύνη στόν κόσμο». Ἐνῶ θά ἔπρεπε νά πεῖ: «Εγὼ δέν ἔχω ἴχνος καλοσύνης μέσα μου».

Αὐτό νά τοῦ πεις κι ἐσὺ:

Συνάδελφε, κάνεις λάθος! Λάθος διακηρύττεις ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός! Γιατί, ὅταν κάτι δέν τό ἔχεις ἐσὺ καί δέν τό γνωρίζεις ἐσὺ, δέν σημαίνει ὅτι δέν ὑπάρχει πουθενά κι ὅτι δέν τό ἔχει κανείς! Ποιός σοῦ ἔδωσε τό δικαίωμα νά μιλᾷς ἐκ μέρους ὄλου του κόσμου; Ποιός σοῦ ἔδωσε τήν ἄδεια νά διακηρύττεις, ὅτι τήν δική σου ἀρρώστια τήν ἔχουν ὄλοι; Ὅτι ὄλοι ἔχουν τήν δική σου πλάνη;

Φωνάζεις ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός! Τό διακηρύττεις σέ ὄλον τόν κόσμο! Πολεμᾷς τήν ἀλήθεια!

Ἐκεῖνοι πού δέν θέλουν νά ζοῦν μέ τόν Θεό εἶναι ἐλάχιστοι. Ἀλλά καί γι' αὐτούς ὁ Θεός ὑπάρχει! Τοῦς περιμένει. Μέχρι τήν τελευταία πνοή σ' αὐτή τή γῆ!

Καί μόνο ἂν δέν φροντίσουν νά μετανοήσουν, ἔστω στήν τελευταία τους στιγμή, μόνο τότε ὁ Θεός στήν ἄλλη ζωή θά πάψει νά ὑπάρχει γι' αὐτούς.

Καί θά τοῦς διαγράψει ἀπό τό βιβλίο τῆς ζωῆς.

Γι' αὐτό πές του, σέ παρακαλῶ, φίλε μου.

Γιά τό καλό τῆς ψυχῆς σου. Γιά τά ἐπουράνια ἀγαθά. Γιά τά δάκρυα πού ἔχυσε ὁ Χριστός καί τίς πληγές πού δέχθηκε γιά ὄλους μας. Ἄλλαξε μυαλό! Μετανόησε!

Διορθώσου! Καί γύρισε στήν Ἐκκλησία μας!

«ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ»

ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

(Α' ΜΕΡΟΣ)

Του κ. Γεωργίου Ί. Λουπάση
Φιλολόγου

μεγάλη παιδαγωγική αξία της Παλαιάς Διαθήκης (ΠΔ) έγκειται και στο γεγονός ότι με τρόπο άπαραμίλλο προετοιμάζει τον άνθρωπο για την είσοδό του στον αναγεννημένο κόσμο της Καινής Διαθήκης (ΚΔ). Οί θεόπνευστοι συγγραφείς των Βιβλίων της, ως όργανα του Θεού, δίνουν άπάντηση σε κάθε διαπορούντα άναγνώστη, «άναγκάζουν» δέ και τον πιο δύσπιστο ή δύστροπο να σταθεί με σεβασμό μπροστά στο μέγα αυτό οικοδόμημα.

Έκτός από το πλήθος των στοιχείων με βάση τα όποια ή ΠΔ έχει χαρακτηριστεί άνυπέρβλητου κάλλους λογοτεχνικό δημιούργημα, υπάρχουν και τα γνωρίσματα εκείνα που άναφέρονται στο περιεχόμενό της. Ένός από αυτά γίνεται ύπόμνηση με το παρόν σύντομο άρθρο. Πρόκειται για τη λειτουργία της ΠΔ ως προτυπώσεως της ΚΔ.

Ο μέγας ποιητής και μελωδός Ίωάννης Δαμασκηνός χαρακτηρίζει «προτύπων των μελλόντων» θέματα της ΠΔ τα όποια είχαν σταλεί στους ανθρώπους από τον Θεό ως σημεία με χαρακτήρα συμβολικό. Πρόκειται για πλήθος σημείων τόσο μεγάλο, ώστε να θεωρείται ότι συνολικά ή ΠΔ είναι περίπου προτύπων της ΚΔ. Μπροστά σ' αυτήν την όφθαλμοφανή πραγματικότητα ο Μέγας Βασίλειος στην πραγματεία του «Περί του Άγιου Πνεύματος» έξηγεί: «σύμφωνα με θεμελιώδη άρχή της διδασκαλίας, καθώς οδηγούμαστε προς την τελείωση μέσω της μνήσεώς μας στην ευσέβεια, βασιστήκαμε σε όσα ήταν πιο εύληπτα και πιο ταιριαστά στις δυνατότητές μας. Αυτό χάρη σ' εκείνον που φροντίζει για έμάς,

όπως, άς πούμε, μάς φέρνει σιγά σιγά στο φώς για να το συνηθίσουμε, άν προηγουμένως τα μάτια μας μείνουν πολύ στο σκοτάδι. Γιατί γνωρίζει τις άδυναμίες μας και με την άνεξιχνίαστη δικαιοκρισία του, μέσα στο βάθος και στον πλούτο της σοφίας του, μάς δίδαξε αυτόν τον βατό και ταιριαστό σ' έμάς δρόμο, συνηθίζοντάς μας προηγουμένως να βλέπουμε τις σκιές των σωμάτων και τον ήλιο μέσα από το νερό, για να μη "τυφλωθούμε" από τη θέα του λαμπρού φωτός. Κατά την ίδια έννοια και ο νόμος "όντας σκιά των μελλόντων", και ή προτύπωση μέσω των προφητών, ή όποια είναι ύπαινιγμός για την άλη-

Ο Λαός του Ίσραήλ στο Σινά
και ή Παραλαβή του Νόμου
άπό τον Μωϋσή,
Μικρογραφία Χειρογράφου, 11ος αι

θεια, ισοδυναμούν με γυμναστήρια των όφθαλμών της καρδιάς, γιατί από αυτά θα γίνει εύκολη ή μετάβαση προς την κρυμμένη σοφία».

Βλέποντας το θέμα από άλλη θέση ο Εύφραιμ ο Σύρος εκφράζει το θαυμασμό του και άναπέμπει αίνο λέγοντας: *εὐλογητός ο Θεός ο προτυπώσας ήμιν πάντα προς σωτηρίαν εν ταίς άγίαις Γραφαίς, και έλλών έπλήρωσε (=έπαλήθευσε) τους λόγους των Προφητών, και άνήλθεν εν δόξη προς τον αυτό Πατέρα, ίνα εν παντί τόπω προσκυνώμεν τῷ Πατρί σὺν Υἱῷ και τῷ Πνεύματι εἰς τους αἰῶνας. Αμήν.* Η προτύπωση δηλαδή ήταν μέσα στο σχέδιο του Θεού και άποσκοπούσε στην καλύτερη προετοιμασία των ανθρώπων, ώστε να δεχθούν και να κατανοήσουν τη σωτηριώδη ένανθρώπηση του Χριστού.

Έπειδή το θέμα είναι άχανές, από τη θέση αυτή θα παρουσιασθούν άκροθιγώς λίγα παραδείγματα με τη βοήθεια της έκκλησιαστικής λειτουργικής ποίησης. Συγκεκριμένα, θα γίνει λόγος για δεκαπέντε τροπάρια από κύκλους Καταβασίων, στα όποια ένυπάρχει ή έννοια της προτυπώσεως. Η σειρά με την όποια παρατίθενται παρακολουθεί την τάξη της οικείας ώδης του άντιστοίχου Κανόνος (για τις λέξεις στις όποιες ύπάρχει άστερίσκος παρατίθενται στο τέλος σύντομα έρμηνευτικά σχόλια).

Ο Προφήτης Μωυσής, ο Προφήτης Ααρών
και η Σκηνή του Μαρτυρίου.
Μικρογραφία Χειρογράφου, 11ος αι.

Α. Προτύψεις του Σταυρού

1. Καταβάσεις του Σταυρού, ὠδή α'. Σταυρόν χαράξας* Μωσῆς ἐπ' εὐθείας ράβδῳ τὴν ἐρυθρὰν διέτεμε* τῷ Ἰσραὴλ πεζύσαντι*. τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς* Φαραὼ τοῖς ἄρμασι κροτήσας* ἤνωσεν ἐπ' εὐρους διαγράψας* τὸ ἀήττητον ὄπλον· διὸ Χριστῷ ἄσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν ὅτι δεδόξασται.

Μὲ τις λέξεις χαράξας καὶ διαγράψας ἀναγγέλλεται ἡ ἐκ μέρους τοῦ Μωυσῆ, καὶ κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, προτύψεις τοῦ Σταυροῦ. Ὁ σταυρὸς ὡς σχῆμα καὶ ὡς σημεῖο ἦταν βέβαια καὶ προηγουμένως γνωστός. Τώρα ὁμως ἀνάγεται σὲ σύμβολο, τὸ ὁποῖο μὲ τὴ μελλοντικὴ ἄνοδο σ' αὐτὸν τοῦ Χριστοῦ θὰ καταστῆ ὄπλον ἀήττητον. Ἀξιοπρόσεκτος εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ὁ ποιητὴς περιγράφει τὸ σχηματισμὸ ἐκ μέρους τοῦ Μωυσῆ τοῦ σταυροῦ: χρησιμοποιοῖ δηλαδὴ γιὰ τὶς δύο κινήσεις ποὺ ἀπαιτοῦνται τοὺς προσδιορισμοὺς ἐπ' εὐθείας καὶ ἐπ' εὐρους (πρὸς τὰ ἔμπροσθ... κατὰ πλάτους).

2. Καταβάσεις Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὠδή α'. Θαλάσσης τὸ Ἐρυθραῖον πέλαγος ἀβρόχοις ἴχνησιν* ὁ παλαιὸς πεζεύσας Ἰσραὴλ σταυροτύποις Μωσέως χερσίν τοῦ Ἀμαλήκ τὴν δύναμιν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐτροπώσατο.

Στὸ τροπᾶριο αὐτὸ ὁ ποιητὴς χρησιμοποιοῖ τὴ λέξη σταυροτύποις γιὰ νὰ χαρακτηρίσει τὰ χέρια τοῦ Μωυσῆ μὲ βάση τὸ σημεῖο τὸ ὁποῖο ἔδωσαν καὶ τὸ ὁποῖο ἦταν ὁ «τύπος τοῦ σταυροῦ». Καὶ ἐδῶ ὑπάρχει ἀναφορὰ στὴ δύναμη τοῦ Σταυροῦ μέσω τοῦ ρήματος ἐτροπώσατο (κατατρόπωσε, συνέτριψε).

3. Καταβάσεις τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὠδή α'. Ὁ θειότατος προετύπωσε πάλαι* Μωσῆς ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσῃ διαβιβάσας Ἰσραὴλ τῷ Σταυρῷ σου τὴν ὑγρὰν* τῇ ράβδῳ τεμῶν* ὧδὴν σοι ἐξόδιον* ἀναμέλπων, Χριστὲ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

χαράξας. Μετοχή ἀορίστου τοῦ ρήματος χαράσσω = σχηματίζω, ἀφήνω χάραγμα.
διέτεμε. Ἀόριστος τοῦ ρήματος διατέμνω = κόβω, χωρίζω στὰ δύο.
πεζύσαντι. Μετοχή ἀορίστου τοῦ ρήματος πεζεύω = διέρχομαι πεζός.
κροτήσας. Μετοχή ἀορίστου τοῦ ρήματος κροτῶ = χτυπῶ.
διαγράψας. Μετοχή ἀορίστου τοῦ ρήματος διαγράφω = σχηματίζω.
ἴχνησιν. Δοτικὴ πληθυντικῆ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἴχθυος. Δηλώνει τὸ ἀποτύπωμα ἀπὸ τὸ πόδι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιο τὸ πόδι ποὺ ἀφήνει τὸ ἀποτύπωμα. Ἀβρόχοις ἴχνησιν = χωρὶς οὔτε νὰ βραχοῦν τὰ πόδια. Ἰδίας σημασίας μὲ τὸ «ἀβρόχοις ποσίν».
ὑγρὰν. Σὲ ἀντίθεση πρὸς τὸ «ξηρὰν». Ἐννοεῖται ἡ θάλασσα.
τεμῶν. Μετοχή ἀορίστου τοῦ ρήματος τέμνω = κόβω: ἀφοῦ ἔκοψε (στὰ δύο τὴ θάλασσα ὁ Μωυσῆς).

ὁ Θεός.

Δὲν ἀναφέρεται «τί» προετύπωσε ὁ Μωυσῆς, εἶναι ὁμως γνωστὸ ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ. Τοῦτο δηλώνεται εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ τὸν ποιητὴ, καὶ μάλιστα ὡς ἡ πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ Μωυσῆς ἀντλήσει δύναμη, ὥστε καὶ νὰ χωρίσει στὰ δύο τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα καὶ νὰ «διαβιβάσει» μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὸ λαὸ ποὺ ὁδηγοῦσε.

Β. Προτύψεις τοῦ Ἀρχιερέως Χριστοῦ

Καταβάσεις τοῦ Σταυροῦ, ὠδή γ'. Ράβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου παραλαμβάνεται, τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα· τῇ στεριενοῦσῃ* δὲ πρῶν Ἐκκλησία νῦν ἐξήνηθη* ξύλον σταυροῦ εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Στὸ τροπᾶριο αὐτὸ γίνεται λόγος γιὰ τὴ ράβδο τοῦ Ἀαρών, ἡ ὁποία κατὰ τρόπο θαυμαστὸ ἐβλάστησε¹. Μὲ τὸ θαῦμα αὐτὸ δόθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸ χρίσμα τοῦ Ἀρχιερέα στὸν κάτοχό της, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ ἴδιος εἶχε ἀναδειχθεῖ προτύπωση τοῦ Χριστοῦ². Ἐμπνεόμενος ὁ ποιητὴς ἀπὸ τὸ χωρίο αὐτὸ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης βλέπει «τύπον τοῦ μυστηρίου», τῆς ιδιότητος δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ ὡς Μεγάλου Ἀρχιερέως.

Γ. Προτύψεις τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων

Καταβάσεις Χριστουγέννων (ιαμβικῆς), ὠδή δ'.

Γένους βροτείου* τὴν ἀνάπλασιν πάλαι* ἄδων* Προφήτης Ἀββακοῦμ προμηνύει ἰδεῖν ἀφράστως ἀξιωθείς τὸν τύπον· νέον βρέφος γὰρ ἐξ ὄρους τῆς Παρθένου ἐξῆλθε λαῶν εἰς ἀνάπλασιν Λόγος.

Ὁ ποιητὴς ἀναφέρεται στὸν προφητικὸ λόγος τοῦ Ἀββακοῦμ γιὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεσμα τῆς ὁποίας θὰ ἦταν ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καὶ ἄλλοι Προφῆτες, βέβαια, εἶχαν προαναγγεῖλει αὐτὸ τὸ μέγα γεγονός, ὁμως ἐδῶ ρητῶς ὀνομάζεται ὁ «τύπος τῆς ἀναπλάσεως», τὸν ὁποῖο κατὰ τρόπο ποὺ δὲν περιγράφεται (ἀφράστως) ἀξιώθηκε νὰ δεῖ ὁ Ἀββακοῦμ³.

(συνεχίζεται...)

1. Ἀριθμοὶ 17, 16-25, ὅπου: καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος, ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ράβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει ... καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ράβδος Ἀαρών

2. Μὲ τὸ νὰ σταθεῖ ἀνάμεσα στοὺς ζωντανούς καὶ τοὺς νεκρούς χωρὶς νὰ φοβᾶται τὸ θανατικό: καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις (τὸ θανατικό). Ἀριθμοὶ 17, 13.

3. Ἡ σειρά τῶν λέξεων τοῦ τροπαρίου μὲ βάση τὸ περιεχόμενο εἶναι: Προφήτης Ἀββακοῦμ ἄδων πάλαι προμηνύει τὴν ἀνάπλασιν [τοῦ] βροτείου γένους ἀξιωθείς ἰδεῖν ἀφράστως τὸν τύπον· [ὁ] Λόγος γὰρ ἐξῆλθε νέον βρέφος ἐξ ὄρους τῆς Παρθένου εἰς ἀνάπλασιν λαῶν.

ἐξόδιον. Ἐπίθετο. Χαρακτηρίζει τὸν ὕμνο ποὺ ἐψάλλον οἱ Ἰσραηλίτες μετὰ τὴν ἐξοδο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, δηλαδὴ μετὰ τὴ σωτηρία τους χάρι στὴ θαυμαστὴ παρέμβαση τοῦ Θεοῦ.

στεριενοῦσῃ. Μετοχή ἐνεστώτα τοῦ ρήματος στεριεύω = εἶμαι στείρος / στείρα. Ἐδῶ λέγεται γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία πρὶν ἀπὸ τὴν σταύρωση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀνάστασή του ἦταν στείρα, δὲν εἶχε δηλαδὴ ἀκόμη ἰδρυθεῖ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπομένως δὲν εἶχε πιστούς.

ἐξήνηθη. Ἀόριστος τοῦ ρήματος ἐξανθῶ = βγάλω ἀνθη, κατὰ προέκταση βλαστοῦς. Ἀναφέρεται στὸ «ξύλο τοῦ Σταυροῦ».

βροτείου. Ἐπίθετο, ἀπὸ τὸ οὐσιαστικὸ βροτός = θνητός. Βρότειον γένος = τὸ ἀνθρώπινο γένος, οἱ ἄνθρωποι.

πάλαι. Ἐπίρρημα: παλιά, ἀπὸ παλιά.

ἄδων. Μετοχή ἐνεστώτα τοῦ ρήματος ἄδω = τραγουδῶ, ψάλλω, ὕμνω.

ΕΝΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ένορία Αγ. Παρασκευής Ποταμίδας Κισάμου.

Η Ένορία, πού ὁ γράφων ἔχει τήν μεγίστη τιμή ἀλλά καί ἀντίστοιχα τήν τεράστια εὐθύνη καί μέριμνα αὐτῆς κατά τήν ἀσκήσιν τῶν ἐφημεριακῶν του καθηκόντων, εὐρίσκειται γεωγραφικά περίπου στό μέσον τῆς κοιλάδος τῆς περιοχῆς πού τήν διαπερνᾷ ὁ Τυφλός ποταμός, πού πηγάζει ἀπό τά νότια ὄρεϊνά συγκροτήματα τοῦ νομοῦ Χανίων, καί κατά τήν διαδρομή του ἐκβάλλει στόν κόπλο τῆς Κισάμου. Περιλαμβάνει τά χωριά Ποταμίδα καί Χαιρεθιανά. Σ' αὐτήν, ἄλλωστε, τήν τοποθεσία ὠφεῖλει καί τήν ὀνομασία τῆς «Ποταμίδα».

Ἀπέχει περίπου ἑπτά (7) χιλιόμετρα ἀπό τήν πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Κισάμου, τό Καστέλλι. Διοικητικά ὡς οἰκισμός ἀνήκει στόν νεοσυσταθέντα Καπποδιστριακό Δήμο Μηθύμνης μέ ἔδρα τό Δραπανιά. Συνορεύει νότια μέ τόν οἰκισμό Βουλγάρω καί βόρεια μέ τόν οἰκισμό Καλουδιανά, ὅπως ὁ κάθετος ὁδικός ἄξονας ἔρχεται ἀπό τό Καστέλλι.

Ἐκκλησιαστικά ἀποτελεῖ μία ἐκ τῶν 77 ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου. Ἰδρύθηκε τήν 8ην Νοεμβρίου 1931.

Ἀξιοθέατο μοναδικό στό εἶδος τους ἀποτελοῦν τά περίφημα «κωμολιθοτρούλια» ἢ σύμφωνα μέ τήν ἐπιστήμη τῆς γεωλογίας «οἱ Γεωπυραμίδες», πού δεσπόζουν στό μέσον τοῦ χωριοῦ. Σχηματίζονται ἀπό τήν διάβρωση τοῦ (χώματος-κωμολίθου) καθῶς σμιλεύεται ἀπό τίς ραγδαῖες βροχοπτώσεις. Εἶναι τά ἐξαισία χειροποίητα γλυπτά πού ὁ Δημιουργός Θεός, ὡς παντοουργός, ἀριστοτέχνης γλύπτης, λαξεύει ἔντεχνα διά νά διαμορφώσει «τήν φύσιν τῶν ὄντων» καί εὐρύτερα διά νά κατακοσμήσει διαχρονικά τά «χρηστά ἦθη καί ἔθη» τῶν ἀνθρώπων.

Κέντρον τῆς θρησκευτικῆς ἀλλά συνάμα τῆς κοινωνικῆς, πνευματικῆς, λαογραφικῆς ζωῆς τῆς Ἱερορίας, ἀποτελεῖ ὁ περικαλέστατος καθεδρικός Ἱ. Ναός, πού σεμνύνεται ἐπ' ὀνόματι τῆς πολιούχου Ἁγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Παρασκευῆς. Ὁ Ναός ἀρχιτεκτονικά εἶναι μονόκλιτος Βασιλική Βυζαντινοῦ σταυροειδοῦς ρυθμοῦ μετά τρούλου. Ἐορτάζει μεγαλοπρεπῶς τήν 26ην Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους. Τήν Ἐκκλησία ἐκτίσε ὁ ἐπικαλούμενος ἰδιωματικῶς «Συδαντώνης», ἢ ὅπως ὀνομάζεται κανονικά, Ἀντώνιος Βασιλαντωνάκης. Ἀργότερα μετοίκησε στήν Ἀθήνα ὅπου σήμερα εὐρίσκονται ἐν ζωῇ τά τέκνα του.

Ὁ σπηλαιώδης Ἱ.Ν. Ἀσρατήγου Ποταμίδας

**Τοῦ Αἰδεσ. Ἱερέως
Γωργίου Ἀντ. Σχοινοπλοκάκη
Ἐφημερίου τῆς Ἱερορίας**

Ὁ Ἱ. Ν. Ἁγ. Παρασκευῆς Ποταμίδας

Εἰδικότερα τά Ἱερά πανηγύρια πού λαμβάνουν χώρα στήν Ἱερορία μας ἔχουν τό ἰδιαιτέρο ἐκεῖνο παραδοσιακό χρῶμα πού πηγάζει ἀπό τήν ἀνεξάντλητη δεξαμενῆ τῶν Κρητικῶν ἐθίμων ἀλλά καί τοῦ ἀνεπανάληπτου ἀγιοπνευματικοῦ πολιτισμοῦ πού ἀφειδώλευτα μᾶς τροφοδοτεῖ ἡ δισχιλιετής, καί πυκνά λιπαρή σέ ἐκπολιτιστικό περιεχόμενο, ἱερή μας παράδοση καί θεία λατρεία.

Πιό συγκεκριμένα τό μοναδικόν καί πρωτότυπον στό εἶδος του καλούμενο «σαρδελοπανηγύρον» πραγματοποιεῖται ἀπό τούς πανηγυριστές πιστούς μετά τήν λήξιν κάθε ἑορταστικῆς Ἱεροπραξίας. Τό γεγονός μᾶς παραπέμπει νά ξαναζήσουμε μέ ὅλες μας τίς αἰσθήσεις τό θαῦμα πού ἐπέτελεσε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅταν μέ ὑπερφυσικό τρόπο χορήγησε τροφή πρὸς χορτασμόν σέ περισσότερους ἀπό πέντε χιλιάδες ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του κατόπιν τῆς ὥρας τῆς προσευχῆς καί τοῦ Θείου κηρύγματος. Ἀφ' ἑτέρου δέ, καλεῖ μεταφορικά καί ἐμᾶς τούς σύγχρονους πιστούς νά ἔχομε μετοχή διαχρονικά στό «Κυριακόν Δεῖπνον» μετέχοντες ὁμοθυμαδόν εἰς τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου καί γενόμενοι μέ αὐτόν τόν τρόπον μέλη ζωντανά τῆς Ἐκκλησίας Του.

Δι' αὐτό καί ταπεινά φρονῶ, ὅτι δέν πρέπει νά παρεξηγοῦμε τό λεγόμενον αὐτό «ἰχθυοπανηγύρον», καθότι ἔχει σημαντικήν ἀξίαν στήν λειτουργική ζωή τῆς Ἱερᾶς μας παραδόσεως. Ἐσχατολογικά δέ συνάδει καί μέ τήν Βιβλική διδασκαλία, ὅπου στά ἀντίστοιχα χωρία περιγράφεται: ὁ θρίαμβος τοῦ Ἀρνίου μετά τήν ἐπικράτησή του ἔναντι τοῦ Ἀντιχρίστου· στήν ἐπινίκιον τότε παννυχίδα ὁ ἐπουράνιος Βασιλεὺς θά παραθέσει πλουσίαν τράπεζαν σέ κάθε ἐκλεκτόν καί γνήσιον φίλον καί συνδαιτημόνα του. Ἐκεῖ δέ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος θά πῆ ἐκ τοῦ καινοῦ τῆς ἀμπέλου γεννήματος τῆς θείας εὐφροσύνης. Εἶθε λοιπόν καί ἐμεῖς οἱ ἐλάχιστοι πιστοί, ὅπως συγκαταλεχθοῦμε μέ τήν

Ο Ι. Ν. του Προφ. Ήλιου Ποταμίδας

χάριν του Αιώνιου οικοδεσπότη, σ' αυτό τό υπερεξάισιον καί πανάχραντο Βασιλικόν Γεῦμα τῆς αἰωνιότητος καί του Παραδείσου.

Ἄλλα παρεκλήσια πού ἔχομε τήν ἐξαιρετική τιμή, εὐθύνη καί εὐλογία νά διατηροῦμε μετά μόχθου καί μεγίστων θυσιῶν εἶναι τά ἑξῆς: α) Ὁ Ι. Ναός τῆς Ἁγίας Ἄννας, χρονολογούμενος ἀπό τήν ἐποχή τῆς Ἐνετοκρατίας. β) Ὁ Ι. Ν. Ἁγίου Γεωργίου ἀπό τήν ἐποχή τῆς Τουρκοκρατίας γ) Ὁ Νεόδμητος Ι. Ναός τῆς Ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου δ) Ὁ ἐν τῷ σπηλαίῳ Ι. Ν. τῶν Ἁγ. Ταξιαρχῶν Μιχαήλ-Γαβριήλ ε) Ὁ ἐν τῷ κοιμητηρίῳ Ι. Ν. του Ἁγ. Ἐλισσαίου στ) Ὁ Ι. Ν. του Προφήτου Ἁλιου στό Μαζοκοπιανά ζ) Ὁ παλαιός ἐρειπωμένος Ι. Ν. του Ἀστρατήγου στόν Κατρεμάδο, πού εἶναι τώρα χαλάσματα, γιατί στό παρελθόν, κατά μαρτυρίες πολλῶν παλαιῶν Ἐνοριτῶν, ἔφευγε τό εἰκόνημα του Ἁγίου καί ἔμπαινε στό σπήλαιο, ὅπου εὐρίσκεται σήμερα ἡ Ἐκκλησία του Ἁγίου. Ἐπίσης γιά ἓνα ἀκόμα λόγο ἐγκαταλείφθηκε ὁ παλαιός Ναός: κατόπιν κρούσματος ἐπιδημίας ἀνιάτου λοιμῶδους νοσήματος πού ἐξεκλήρησε ὀλόκληρες οἰκογένειες. η) Ὁ Ι. Ν. του Ἁγίου Στεφάνου οἰκοδομήθηκε τό 1958 ἀπό τό μεγαλοκτηματία τῆς περιοχῆς Στέφανο Καλογρίδη καί τή σύζυγό του Βασιλική. Ὁ ἰδρυτής ἐπιπλέον ἐκκληροδότησε στήν Ἐκκλησία ἐξ ὀλοκλήρου, μέ διαθήκη, τήν ἀγροτική καί ἀστική του περιουσία καθ' ὅτι ἐτύγχανε χωρίς φυσικούς κληρονόμους. Στήν ἴδια διαθήκη ὁ κληροδότης ἐθέσπισε ἐπιπλέον διατάξεις, ὥστε ἀπό τά ἔσοδα τῶν κτημάτων του νά πραγματοποιοῦνται δημόσια ἔργα στήν κοινότητα καί βοηθήματα ἀρωγῆς σέ ἀπόρους σπουδαστές δηλ. ἓνα εἶδος ὑποτροφίας σέ φτωχοῦς φοιτητές. Ἐπίσης καθόρισε διαχειριστές καί ἐκτελεστές τῶν ὄρων τῆς διαθήκης του τριμελῆ ἐπιτροπή ἀποτελούμενη ἀπό τούς ἑκάστοτε: Πρόεδρο Κοινότητος, Δημοδιδάσκαλο καί ἐφημέριο τῆς Ἐνορίας.

Ἐκτός ἀπό τόν παπά Τζανῆ πού διακόνησε ἐπί σειρά 50 ἐτῶν τήν Ἐνορία, ἄλλοι ἐφημέριοι ἦσαν: ὁ π. Στυλιανός Ἐμμ. Θεοδωρογλάκης ἐκ Χαιρεθιανῶν ἐπί 10 ἔτη, ὁ π. Νικόλαος Στεφ. Καπῆς ἐπί 10 ἔτη καταγόμενος ἐκ Ποταμίδος, ὁ π. Ἀντώνιος Γεωργ. Ἀρετάκης καταγόμενος ἐκ Κισάμου ἐπί 7 ἔτη.

Σήμερα τυγχάνει ἡ μετριότης μου νά ἐκπληρώνει τά ἐφημεριακά καθήκοντα στήν ἔνορία αὐτή ἐπί σειρά 19 ἐτῶν, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τήν ἡμέρα χειροτονίας μου εἰς πρεσβύτερον, τήν 26ην Ἰουλίου 1989.

Οἰκισμός Χαιρεθιανῶν.

Τά Χαιρεθιανὰ ἀποτελοῦν παράρτημα τῆς κεντρικῆς Ἐνορίας Ποταμίδας. Οὐδέποτε ἀπετέλεσαν χωριστή ὀργανική ἐφημεριακή θέση. Ἀνεκαθεν, ἐκκλησιαστικά, ἐξυπηρετοῦνται ἀπό τόν ἑκάστοτε ἐφημέριο τῆς Ποταμίδας. Ἀπέχει περίπου 7 χιλιόμετρα ἀπό τό Καστέλλι ὅπως ἐρχόμαστε ἀπό τόν παλαιό δρόμο τῶν Καλουδιανῶν πρὸς Χανιά. Μισό χιλιόμετρο μετά τά Καλουδιανά διακλαδώνει ὁ δρόμος πού ἀνηφορίζει φτάνοντας στόν οἰκισμό. Ἡ φανταστική θέα

τοῦ λοφίσκου τοῦ Ἁι Γιάννη ἀποζημιώνει πλουσιοπάροχα κάθε περιγητή-ἐκδρομέα.

Ἡ κεντρική Ἐκκλησία τιμᾷ τή μνήμη τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος καί Τροπαιοφόρου Γεωργίου τοῦ θαυματοουργοῦ. Ἐορτάζει τήν 23ην Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἢ τή Δευτέρα τοῦ Πάσχα, ἐάν ἡ μνήμη τοῦ πολιούχου Ἁγίου συμπέσει στή Νηστεία τῆς Μ. Σαρακοστῆς-Μεγάλης Ἑβδομάδος.

Ἄλλα παρεκλήσια στά Χαιρεθιανὰ εἶναι: Τό Γενέθλιον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Προφήτου Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ. Ἐορτάζει στίς 24 Ἰουνίου. Ἔτερον ἐξωκλήσιον κείμενον στόν ἐπαρχιακό δρόμο πού διέρχεται ἐσωτερικά τά Χαιρεθιανὰ καί ὀδηγεῖ πρὸς Περβολάκια κι αὐτό ἀφιερωμένο στόν Ἁγιο Γεώργιο. Πανηγυρίζει στίς 3 Νοεμβρίου, τῆς Ἀναλήψεως καί στό Γενέθλιο τῆς Παναγίας. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἐπικαλουμένου Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Σφουγγαῖ.

Κατά τήν ἐπικρατοῦσα Ἱερά παράδοση, πού σώζεται μέχρι σήμερα, κάποιος πεινασμένος στρατοκόπος ἔφαγε τό τασιμαρικό σφουγγάτο πού κάποιος ἄλλος πιστός τό ἀφιέρωσε στόν Ἁγιο ἐκφράζοντας τήν εὐγνωμοσύνη του γιά τήν ἐκπλήρωση κάποιου

Τό ἐσωτερικό τοῦ Ι. Ν. τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Χαιρεθιανῶν

θαύματος πού εἶχε ζητήσει ἀπό τόν Ἁγιο. Μετά τήν κατάλυση τοῦ τασιματος ὁ Ἁγιος ἐκάλυψε τήν πόρτα μέ ἄορατο καταπέτασμα καί δέν τόν ἄφηνε νά ἐξέλθῃ. Ὁ παραβάτης ὀδοιπόρος ἐπλήρωσε φλουρί τό φλουρί μέχρι πού ἄνοιξε ἡ πόρτα κι ἔφυγε. Ἐξ αὐτῆς τῆς Ἱστορίας διασώζεται τό γυνωμικό πού λέει: «Καλό τό σφουγγάτο σου Ἁγιε ἀλλά πολύ ἀκριβό».

Λέγεται ἐπίσης καί «πετρολιμνιώτης» διότι ἐκεῖ κοντά ὑπάρχει ἓνας λάκος σέ βραχώδες ὑπέδαφος πού σέ περίπτωση πλημμύρας, ἀπό τά νερά τῆς βροχῆς σχηματίζεται φυσική λίμνη (πετρολίμνη πού συγκρατεῖ πολύ καιρό τό νερό). Παλαιότερα οἱ κτηνοτρόφοι τῆς περιοχῆς πότιζαν ἐκεῖ τά κουράδια τους μετά τή φυσική βόσκησή τους.

Οἱ παλαιοὶ Χαιρεθιανοὶ διηγόντουσαν ὅτι, συχνά τίς νύχτες κατά τήν περίοδο τῆς Κατοχῆς κι ἀκόμη προγενέστερα στά χαλεπώτατα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, ὁ Ἁγιος συχνά περιπολοῦσε ἔφιππος πάνω στό ψαρό του ἄτι καλπάζοντας, ἐπέλαυε ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν χτυπώντας δυνατά τά πέταλα τοῦ ἀλόγου του πάνω στή λίμνη καί ἔτρεπε εἰς ἄτακτον φυγή τούς τρομοκρατημένους χριστιανομάχους. Τό ἐπόμενο πρωῖ-πάντα κατά τό θρύλο-φαινόταν ἀποτυπωμένες στήν πετρολίμνη οἱ πεταλιές τοῦ ἀλόγου του.

Ὁ Ἁγιος τιμᾶται ἰδιαίτερα ἀπό τούς ἔνοριτες μέ τρικούβεργο ἱερό Πανηγύρι μέ πάνδημο προσέλευση τῶν ντόπιων καί παρεπιδήμων πιστῶν, οἱ ὅποιοι προσφέρουν κεράσματα, δωρεές καί λογιῶν-λογιῶν ἀφιερώματα.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ...

Διαπιστώνοντας ότι τά κατά καιρούς αφιερώματα του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Κισάμου ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των πολλών φίλων και αναγνωστών μας, το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Κισάμου παρουσιάζει ένα επίκαιρο θέμα, σχετικό με τό Φθινόπωρο και τούς μήνες του.

Τό φθινόπωρο είναι, ίσως, ή πιό μυστηριώδης και ιδιόμορφη εποχή του χρόνου. Είναι μία περίοδος μελαγχολική, επειδή πλησιάζει ό χειμώνας, αλλά και γεμάτη αισιοδοξία για τή συγκομιδή, πού θά βοηθήσει σέ ένα εύκολο ξεχειμώνασμα. Ό καιρός πότε θυμίζει καλοκαίρι και πότε τόν έπερχόμενο χειμώνα.

Ή λέξη προέρχεται από τό ρήμα «φθίνω» και τό ουσιαστικό «όπώρα», επειδή αυτή τήν εποχή του έτους λιγοστεύουν τά όπωρικά (καρποί του δέντρου, τά φρούτα).

Στό τόπο μας, ό έρχομός του φθινοπώρου έχει μία διαφορετικότητα, άφου, μαζί μέ όσα προαναφέραμε και τά όποια, μέ τήν πάροδο του χρόνου, άν δέν έχουν εξαφανιστεί, σίγουρα ύποχωρούν, σηματοδοτεί, μαζί μέ τό άνοιγμα των σχολείων, τήν άλλαγή του καιρού, τή λήξη τής τουριστικής περιόδου, μέ τούς επιχειρηματίες νά κάνουν τόν άπολογισμό τους, νά έτοιμάζουν τά σχέδιά τους για τήν έπόμενη περίοδο και βέβαια νά ξεκουράζονται από τήν ένταση τής θερινής περιόδου.

Πόσο, αλήθεια, μάς ξαφνιάζει, άκόμα και σήμερα, κι άς γίνεται αυτό έδω και πολλά χρόνια, τό μέσα σέ μία εβδομάδα, άδειασμα τής έπαρχίας μας από τούς χιλιάδες επισκέπτες της! Ξαφνικά, συνειδητοποιούμε ότι μένουμε μόνοι. Ίσως και νά τό χρειάζεται ή έπαρχία μας, τά μνημεία της, τό περιβάλλον και σίγουρα οί άνθρωποι.

Τό Σεπτέμβρη θέσε νά βρεις .

1) Φύλαξε εισοδήματα τόν Σεπτέμβριο, δηλαδή τήν εποχή τής συγκομιδής για νά τά βρεις, όταν σου χρειάζονται.

2) Σπείρε τήν κατάλληλη εποχή για νά έχεις εισόδημα.

-Οκτώβρης και (δ)έν έσπειρες τίποτες και (δ)έν έκαμες .

-Νιόμπρης μέ τά νιά νερά, Δεκέμβρης δίκιοι σπόροι.

Χαρακτηριστικά του Νοέμβρη τά νέα νερά, του Δεκεμβρίου τό φύτρωμα τής σποράς.

«...» ό Σεπτέμβριος είναι ό πρώτος μήνας του έκκλησιαστικού έτους, αλλά και του νέου γεωργικού. Μέ τήν έκκλησιαστική άρχιχρονιά, οί ζευγάδες, στα νησιά και στις πεδινές έπαρχίες, κάνουν άγιασμό και ξεχωρίζουν τό σπόρο τους.

Ό Οκτώβρης είναι ό μήνας τής σποράς. Είναι τό «μικρό καλοκαιράκι» πού βοηθάει στην έτοιμασία του χειμώνα. Τότε άνοίγουν και τά νέα κρασιά.

Ό Νοέμβριος είναι ή άρχή του χειμώνα.

Τά κυριότερα χαρακτηριστικά στοιχεία των λατρευτικών έθιμων του φθινοπώρου είναι:

α) Ή φροντίδα τής σποράς κι ή άνησυχία για τήν εύδοκίμησή της.

β) Ή έγνοια για τή χειμωνιάτικη ποιμενική περίοδο.

γ) Τό άνοιγμα κι ή έπιτυχία των κρασιών.

δ) Οί άνησυχίες (τροφής-ένδυμασία) για τό χειμώνα.

Άς δοΰμε, άκόμα, μερικά χαρακτηριστικά στοιχεία για τούς μήνες του φθινοπώρου, από τήν πλούσια βιβλιογραφία.

Ό Σεπτέμβριος είναι ό ένατος μήνας του Γρηγοριανού ήμερολογίου μέ διάρκεια 30 ήμερών. Ή λατινική όνομασία του, September, προέρχεται από τό septem=έπτά, καθώς ήταν ό έβδομος μήνας του αρχαίου δεκάμηνου ρωμαϊκού ήμερολογίου.

Στίς άρχές του 4ου αιώνα μ.Χ. καθιερώθηκε στην Κωνσταντινούπολη ως άρχή του έκκλησιαστικού έτους, ή 1η Σεπτεμβρίου, πού συνέπιπτε μέ τήν

ἀρχή τῆς Ἰνδίκτου.

Εἶναι ὁ μῆνας τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας (22 Σεπτ.) μιᾶς, ἀπό ἀστρονομική ἀποψη, λογικῆς ἀφετηρίας τοῦ ἔτους. Ἔχει διάφορες ὀνομασίες, ὅπως ὀρτυκολόγος, λόγω τοῦ περᾶσματος τῶν ἀποδημητικῶν ὀρτυκιῶν, τρυγομηνᾶς ἢ τρυγητής, λόγω τοῦ τρύγου, ἢ πῖο διαδεδομένη ἀπό τίς ὀνομασίες του στό λαϊκό καλαντάρι, καί βέβαια Σταυριάτης ἀπό τή μεγάλη γιορτή τοῦ Σταυροῦ (14 Σεπτ.).

Εἶναι ὅμως καί ὁ μῆνας τῶν σχολείων, τῶν ὁποίων ὁ αὐλόγυρος πλημμυρίζει ἀπό φωνοῦλες παιδιῶν, εἴτε αὐτά εἶναι πρωτάκια, μέ τό φόβο τοῦ ἄγνωστου, εἴτε μεγαλύτερα πού ἔχουν τίς ἐμπειρίες τους καί ξανασυναντιοῦνται χαρούμενα, μετά τίς διακοπές τοῦ καλοκαιριοῦ.

Εἶναι καί ὁ μῆνας ἰδρύσεως τοῦ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΚΙΣΑΜΟΥ.

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι ὁ δέκατος μῆνας τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, μέ διάρκεια 31 ἡμερῶν. Ἡ ὀνομασία του προέρχεται ἀπό τή λατινική λέξη octo=ὀκτώ, ὡς ὄγδοος μῆνας τοῦ ρωμαϊκοῦ δεκάμηνου ἡμερολογίου.

Ὁ Ὀκτώβριος, καρδιά τοῦ φθινοπώρου, συχνά ἀναφέρεται ἀπό τό λαό ὡς Ἄϊ Δημήτρης, ἢ Ἄϊ-Δημητριάτης, ἀπό τή μεγάλη γιορτή τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στίς 26 τοῦ μῆνα, πού θεωρεῖται καί ὀρόσημο τοῦ χειμῶνα. Γιά τίς πολλές βροχές πού χαρίζε στους γεωργούς, ὀνομάζεται σέ πολλά μέρη καί Βροχάρης. Μῆνας ὅμως τῆς σπορᾶς, λέγεται καί Σποριάτης.

Στίς 18 τοῦ Ὀκτώβρη γιορτάζει ὁ Εὐαγγελιστής

Λουκάς, στίς 26 Ὀκτώβρη τοῦ 1912 ἀπελευθερώθηκε ἡ Θεσσαλονίκη, στίς 28 Ὀκτώβρη γιορτάζουμε καί γιορτάσαμε στό σχολεῖο μας τό μεγάλο «ΟΧΙ» στήν πρόκληση τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, πού ὀδήγησε στήν κήρυξη τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου καί στίς 12 Ὀκτωβρίου 1944 ἀπελευθερώθηκε ἡ Ἀθήνα, μετά τήν τριπλή γερμανο-ἰταλο-βουλγαρική κατοχή.

Ὁ Νοέμβριος εἶναι ὁ ἐνδέκατος μῆνας τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, μέ διάρκεια 30 ἡμερῶν. Ἡ ὀνομασία του προέρχεται ἀπό τή λατινική λέξη novem=ἐννιά, ὡς ἔνατος μῆνας τοῦ ρωμαϊκοῦ δεκάμηνου ἡμερολογίου.

Ὅπως καί ὁ Ὀκτώβρης, ἀναφέρεται ὡς Βροχάρης, γιά τίς βροχές του, ἀλλά καί Σποριάς, καθὼς εἶναι ὁ μῆνας τῆς σπορᾶς τῶν δημητριακῶν καί τῶν ὄσπριων. Τυπική γιορτή τῆς σπορᾶς εἶναι τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, στίς 21 τοῦ μηνός. Ὁ Νοέμβριος εἶναι καί Κρασομηνᾶς ἐπειδὴ ἀνοίγουν τὰ καινούργια κρασιά, ἀλλά καί ὁ μῆνας τοῦ λιομαζώματος. Οὐσιαστικά, μέ τό Νοέμβριο τελειώνουν οἱ ἀγροτικές ἐργασίες. Θά ἀκολουθήσουν οἱ κλειστές μέρες τοῦ χειμῶνα, μέ τίς βροχές καί τίς ἀτέλειωτες νύχτες.

Ἄλλες σημαντικές γιορτές εἶναι, τοῦ Ταξιάρχη καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, στίς 8 τοῦ μηνός. Ταυτόχρονα εἶναι καί ἡ γιορτή τῆς Ἀεροπορίας, ἐνῶ τήν 1η τοῦ μηνός γιορτάζουν οἱ Ἅγιοι Κοσμάς καί Δαμιανός, στίς 14 τοῦ μηνός γιορτάζει ὁ Ἅγιος Φίλιππος, στίς 25 ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη καί στίς 30 ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας.

«Καί ζωή τοῦ μέλλοντος αἰῶνος»

Τοῦ Ἰησοῦ ἡ ἔλευση πρὶν δύο χιλιάδες χρόνια μετέτρεψε τήν ψεύτικη ζωή μας σέ αἰώνια. Δίνει τή δυνατότητα σ' ὅλους καί στόν καθένα εἰς τήν αἰωνιότητα νᾶχουμε κεκτημένα. Ἀρκεῖ νά καταλάβουμε πῶς στή ζωὴ ἐτούτη πρόσκαιρη δίνουνε χαρά, ἢ δόξα καί τά πλοῦτη. Ἄλλά ἔναι τὰ ἐρεῖσματα πού θά μετροῦν στήν Κρίση καί κείνων τήν ἀπόκτηση πρέπει νά ἐπιζητήσεις. Εἶναι ὁ πλοῦτος τῆς ψυχῆς, ἡ ἄμετρη ἀγάπη γιά κάθε μας συνάνθρωπο κι ἄς ἔκανε καί λάθη. Πῶς θά τόν βοηθήσουμε νά μπεῖ στόν ἴσιο δρόμο, νά καταλάβει ὅσο ζεῖ πῶς ἔχει ἀκόμα χρόνο. Νά μετανιώσει ἀπό καρδιάς, ἄφεση νά ζητήσει κι ὁ Ἐλεήμονας Θεός θά τοῦ τ' ἀναγνωρίσει. Εἶναι οἱ δέκα ἐντολές πού ἔκαμε Ἐκεῖνος μία, ἄν τίς τηρήσουμε σωστά δέν κάναμ' ἄλχημεία. Κερδίσαμε καί μάλιστα μέ τόκο καί θά μετακομίσουμε σέ Παραδείσου τόπο.

Ἐννιαχωριανός

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ένα ταξίδι στο χρόνο

ἀθλητισμός κατείχε εξέχουσα θέση στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Ήταν απαραίτητη προϋπόθεση της προετοιμασίας για την υπεράσπιση της πατρίδας και τη συμμετοχή στην πολιτική ζωή. Σέ κάποιες πόλεις-κράτη αποτελεί τό μέσο απόκτησης της πολεμικής ικανότητας, ενώ σέ κάποιες άλλες είναι τό μέσο διαμόρφωσης του «καλού κάγαθου» νέου, εκείνου πού συνδυάζει τή σωματική δύναμη και όμορφιά μέ τήν πνευματική και ψυχική καλλιέργεια.

Άθλητικοί αγώνες στόν Έλλαδικό χώρο γινόταν ήδη από τήν μινωϊκή εποχή. Τό γνήσιο όμως αγωνιστικό πνεύμα εμφανίζεται για πρώτη φορά στην εποχή του Όμήρου. Ή προτροπή του Πηλέα στό γιό του Άχιλλέα «αίεν άριστεύειν και ύπείροχον έμμεναι άλλων» συμπυκνώνει άκριβώς τή χαρά του συναγωνισμού, τήν επίδειξη ύπεροχής, τή λαχτάρα για τήν τιμή τής νίκης, ιδανικά τής άριστοκρατικής κοινωνίας τής πρώιμης αρχαϊκής εποχής.

Τήν εποχή αυτή πλῆθος τοπικών αγώνων τελούσαν. Διεξάγονταν προς τιμή θεών ή νεκρών ήρώων και άποτελοΰσαν μέρος τής λατρείας. Άπ' όλους αυτούς κάποιοι ξεχώρισαν ως πανελλήνιοι, και τά «Όλύμπια», ό παλαιότερος, άναδείχθηκε ό σημαντικότερος όλων.

Κάθε τέσσερα χρόνια στην Όλυμπία οι αρχαίοι Έλληνες είχαν τήν ευκαιρία στά πλαίσια τής ιερης έκχειρίας νά ύψωθούν πάνω από τό στενό πλαίσιο τής πόλης-κράτους, νά αισθανθούν μέλη μιάς πλατιάς πατρίδας, νά σφυρηλατήσουν ένιαία έθνική συνείδηση.

Οί Όλυμπιονίκες έχαιραν μεγάλης εκτίμησης και σεβασμού. Ένσάρκωναν τό σθένος, τή δύναμη τής θέλησης, τήν αγάπη για τήν πατρίδα, Όμως, ιδίως από τόν 4ον αι. π.Χ. δέν έλειψαν και εκείνοι πού ζήλησαν τήν ολυμπιακή δόξα και προσπάθησαν νά ύποκλέψουν τή νίκη. Όσοι άποκαλύπτονταν τιμωροΰνταν.

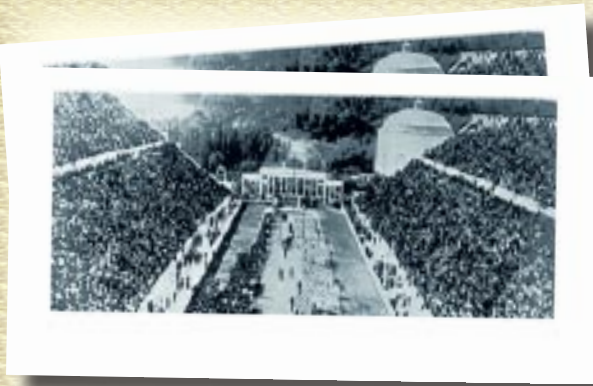
Κατά τήν μακροίωνη πορεία των Όλυμπιακών αγώνων τό άθλητικό ιδεώδες σταδιακά εκφυλίστηκε. Κατά τή ρωμαϊκή περίοδο εμφανίστηκαν οι επαγγελματίες άθλητές μέ άποκλειστική ένασχόληση τή συστηματική προπόνηση. Οί αγώνες μετατράπηκαν σέ θέαμα όργανωμένο από επιχειρηματίες. Τό στάδιο μεταλλάχθηκε σέ άρένα. Λυτρωτική, θά χαρακτηρίζε κανείς, τήν αυτοκρατορική άπόφαση του 397 μ.Χ. πού καταργούσε τους αγώνες, επειδή θύμιζαν τήν αρχαία θρησκεία.

Μιάμιση χιλιετία άργότερα ό Γάλλος εκπαιδευτικός Πιέρ ντε Κουμπερτέν συνέλαβε τό όραμα τής συνάντησης

Άγώνας πυγμαχίας
(Μινωϊκή τοιχογραφία από τή Θήρα)

Του κ. Δημητρίου Τσιάμη
Φιλολόγου

**Τό Παναθηναϊκό Στάδιο
(«Καλλιμάρμαρο») 1896**

πραγματοποίησε τό όραμα του ντε Κουμπερτέν.

Πολλά είναι τά όσα συνέβησαν στά 112 αυτά χρόνια από τό 1896 έως σήμερα, τόσα όσα και ή ιστορία του 20ού αιώνα. Τά άσταθή βήματα των πρώτων διοργανώσεων, ή προοδευτική συνειδητοποίηση από τίς διοργανώτριες χώρες ότι οι Όλυμπιακοί άγώνες είναι ένα παγκόσμιο βήμα από όπου μπορούν νά προπαγανδίσουν την κοινωνική τους σταθερότητα, την οικονομική τους πρόοδο, την ύπεροχή της κυρίαρχης ιδεολογίας τους, την εθνική τους άνωτερότητα, ό αποκλεισμός των ήττημένων των δύο παγκοσμίων πολέμων από τίς άμέσως επόμενες διοργανώσεις, ή άποχή χωρών πιστών στά κελεύσματα των δύο ψυχροπολεμικών υπερδυνάμεων, τά τρομοκρατικά χτυπήματα και ό συνακόλουθος φόβος για την ασφάλεια άθλητών και θεατών, ή έμπορευματοποίηση των άγώνων μετά την διείδυση πολυεθνικών εταιρειών στις οργανωτικές έπιτροπές, ή πλήρης μεταμόρφωση των άθλητών σε επαγγελματίες, ή φαρμακοδιέγερση των άθλητών και ή επίτευξη έξωανθρωπίνων επιδόσεων, όλα αυτά και ίσως και άλλα ακόμα σκιαγραφούν την μιά όψη, τή σκοτεινή, των σύγχρονων Όλυμπιακών άγώνων.

Παρ' όλα αυτά δέν μπορεί κανείς παρά νά σταθεί και στή φωτεινή πλευρά τους. Άν υπάρχει ένα όλυμπιακό άγωνισμα που σημάδεψε ανεξίτηλα τους άγώνες, αυτό είναι ό Μαραθώνιος δρόμος. Στους Όλυμπιακούς μαραθώνιους από τό 1896 για τους άντρες και από τό 1984 για τίς γυναίκες συνέβησαν γεγονότα που, θετικά ή αρνητικά, αναφέρονται στο γνήσιο άθλητικό πνεύμα, την ευγενή άμιλλα, τή δύναμη της θέλησης, την άγάπη για την πατρίδα. Η φύση του άγωνίσματος είναι τέτοια που καθιστά ήρωες τους μαραθωνοδρόμους στα μάτια των θεατών -όπως τους αρχαίους όλυμπιονίκες. Και μόνο ή συμμετοχή και ό τερατισμός στον όλυμπιακό μαραθώνιο είναι τίτλος τιμής. Όνόματα όπως Σπύρος Λούης, Έμίτ Ζάτοπεκ, Άμπέμπε Μπικίλα έχουν περάσει στή σφαίρα του θρύλλου.

Κάθε τέσσερα χρόνια περισσότεροι από δέκα χιλιάδες πιά άθλητές και άθλήτριες από όλες τίς γωνιές της γής συναθροίζονται και συναγωνίζονται όχι βέβαια για τον κότινο και ούτε πάντα χωρίς τή βοήθεια της βιοχημείας. Τό ότι βρίσκονται δίπλα-δίπλα άνθρωποι τόσο διαφορετικοί αλλά κατά βάθος τόσο όμοιοι, και τό ότι στα μάτια τους γυαλίζει ό πόθος της διάκρισης είναι αυτά που συνδέουν τους σύγχρονους άγώνες με τους αρχαίους, αυτά που τελικά τους διασώζουν: τό αγωνιστικό πνεύμα και τό μήνυμα της ειρηνικής συνύπαρξης.

κάθε τέσσερα χρόνια των καλύτερων άθλητών του κόσμου σε άγώνες που θά έμοιαζαν με τους Όλυμπιακούς της αρχαίας Ελλάδας. Πίστευε στην ισόρροπη πνευματική και σωματική καλλιέργεια των νέων. Θεωρούσε τή σωματική άσκηση άπαραίτητο στοιχείο της εκπαιδευτικής δραστηριότητας. Όραματίστηκε την αναβίωση των Όλυμπιακών άγώνων ως θεσμού που θά προωθούσε την κατανόηση, τή φιλία και τή συνεργασία ανάμεσα στους λαούς. Έτσι, έθεσε ως άπαραίτητη προϋπόθεση τό διεθνή χαρακτήρα των άγώνων και την έρασιτεχνική ιδιότητα των άθλητών.

Μέ την συνεπικουρία του Δημητρίου Βικέλα, την πρόθυμη χρηματοδότηση Έλλήνων της διασποράς και την παλλαϊκή συμμετοχή ή μικρή Ελλάδα του 1896

Σπύρος Λούης (1896)

Η Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ σὲν Κρήτη

τά πλαίσια τῶν ἑορτασμῶν τοῦ ἔτους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὴν Πέμπτη 16 Ὀκτωβρίου, ἡ Κρήτη ὑποδέχθηκε τὸν πνευματικό της Ἡγέτη, τὴν ΑΘΠ τὸν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ, μαζί με Προκαθημένους ἀλλὰ καὶ ἐκπροσώπους τῶν Ἀγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τοὺς ὑψηλοὺς ἐπισκέπτες ὑποδέχθηκαν στοῦ ἀεροδρόμιο τοῦ Ἡρακλείου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, Πρόεδρος τῆς Ἱεράς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης μετὰ τῶν μελῶν Αὐτῆς, ὁ Ὑπουργός Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, οἱ ἀρχές τοῦ νησιοῦ καὶ πλῆθος κόσμου. Ἡ πομπή κατευθύνθηκε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναὸ Ἁγίου Μηνᾶ, στὴν πλατεία τοῦ ὁποῖου ἡ ΑΘΠ ἀπηύθυνε μήνυμα πρὸς τὸν Ἱερό Κλήρῳ, τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸ τῆς Κρήτης πού εἶχαν κατακλύσει τὸν χῶρο ὡς καὶ τοὺς γύρω δρόμους.

«Ἡ Μητέρα Ἐκκλησία σεμνύνεται γιατί ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, ἀνήκουσα κανονικῶς εἰς τὸ ἀνά τὴν Οἰκουμένην Ἐκκλησιαστικόν Σῶμα τοῦ Πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τιμᾷ τὴν μητρικὴν μέριμναν με ὁμόθυμον ἀφοσίωσιν καὶ τιμᾶται καὶ ἡ ἴδια διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς ἀναφορᾶς τῆς πνευματικῆς τῆς ἀκτινοβολίας», σημείωσε ἡ ΑΘΠ στοῦ μῆνυμά του.

Ἀκολούθησε Δοξολογία ἐντὸς τοῦ Ναοῦ, προσφώνησις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου καὶ ἀντιφώνησις τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου. Παρετέθη δεξιῶσις στοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μέγαρο καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ πομπή ἀναχώρησε γιὰ τὴν ἀρχαία Γόρτυνα. Στὴν ἔδρα τοῦ Ἀποστόλου Τίτου ἔγινε ξενάγησις στὸν Ἱ.Ν. Παναγίας τῆς Κεράς, στὸν χῶρο τῆς ἀρχαίας Γόρτυνας, ἐνῶ ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ ἀπηύθυναν ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος καὶ ὁ Δήμαρχος Γόρτυνος. Ἀκολούθησε ἀνταλλαγὴ ἀναμνηστικῶν δώρων. Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ἀφοῦ εὐχαρίστησε, θεμελίωσε τὸ βῆμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Ἐπόμενος σταθμὸς ἦταν οἱ Καλοὶ Λιμένες, προσκύνημα στὸν Ἱ.Ν. Ἀποστόλου Παύλου καὶ τὸ παρακείμενο Σπήλαιο. Ὁ Δήμαρχος Μοιρῶν ἀπηύθυνε χαιρετισμὸ, ὁ Παναγιώτατος ἀντευχῆθηκε καὶ ἀντηλλάγησαν ἀναμνηστικά. Τὸ γεῦμα, προσφορά τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοικήσεως Ἡρακλείου παρατέθηκε στοῦ Πετροκεφάλι Μοιρῶν, ὅπου χαιρέτισε ὁ Σεβ. Μητρ. Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος καὶ ἀντιφώνησε ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος. Χαιρετισμὸ ἀπηύθυνε καὶ ἡ Νομάρχης Ἡρακλείου, προσφέρθηκαν δῶρα μνήμης καὶ ἀγάπης.

Ἀπὸ τίς Μοῖρες ἡ πομπή κατευθύνθηκε στὸν Ἱ.Ν. τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου, Ἡρακλείου, ὅπου καὶ ἔγινε ἡ καταληκτικὴ Συνεδρία τοῦ Βιβλικοῦ Συμποσίου, ἀφιερωμένου στὸν Ἀπόστολο Παῦλο. Τίς ἐργασίες κατέκλεισε ἡ ΑΘΠ, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ.ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ. Χαιρετισμὸ ἀπηύθυνε ὁ Δήμαρχος Ἡρακλείου καὶ ἀκολούθησε προσφορά ἀναμνηστικῶν. Ἡ ἐπίσκεψις ὁλοκληρώθηκε με δείπνο σὲ ξενοδοχεῖο παρατιθέμενο ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης καὶ τὸν Γενικό Γραμματέα Κρήτης κ. Σεραφεῖμ Τσόκα. Στὸ δείπνο προσφώνησε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης, ἀντιφώνησε ἡ Α.Μ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, ἐνῶ χαιρετισμὸ ἔδωσε καὶ ὁ Γεν. Γραμματέας Κρήτης. Προσφέρθηκαν ἀναμνηστικά.

Ἡ ΑΘΠ ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ μετὰ τῶν Προκαθημένων τῶν Ἀγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἐκπροσώπων Αὐτῶν καὶ τὰ μέλη τῆς τιμίας Συνοδείας Του ἀναχώρησαν ἀργά τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο Ἡρακλείου γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολη.

Μεγίστη ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ πού δέχθηκε ἡ μεγαλόνησος Κρήτη ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ ἐπίσκεψη. Ὅπως χαρακτηριστικὰ σημείωσε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ἡ Κρήτη εἶναι γέφυρα συναντήσεων τοῦ πολιτισμοῦ τῶν τριῶν ἡπείρων τῆς λεκάνης τῆς Μεσογείου. «Ἱερός τόπος τῆς δημιουργικῆς σύνθεσης τῶν μεγάλων πολιτισμικῶν παραδόσεων ἀπὸ τοὺς μυθικούς χρόνους μέχρι σήμερα... Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος, συνέχισε, ἐνέταξε τὴν Κρήτη στοῦ μεγαλόπνοο Ἀποστολικοῦ δράμα του, τὴν διάδοσις τοῦ Εὐαγγελίου στὸν πολιτισμένο Ἑλληνορωμαϊκὸ κόσμον με τὴν βεβαία ἐλπίδα ὅτι ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἱερό τόπον τὸ λυτρωτικὸ μήνυμα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας θά ἀκτινοβολοῦσε γρήγορα σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Μεσογείου, ὅπως καὶ ἔγινε», κατέληξε.

Η Έκκλησία πᾶς ἀπαντᾷ...

Ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μας ρωτᾷ τό ἐξῆς:

«Καταργεῖται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου μέ τόν νηπιοβαπτισμό»;

Εἶναι γεγονός ὅτι τόν τελευταῖο καιρό ὄλο καί περισσότερα, κυρίως νέα ἀνδρόγυνα, ἀποφασίζουν νά ἀφήσουν τά παιδιά τους ἀβάπτιστα, δηλ. ἐκτός Ἐκκλησίας μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι δέν θέλουν νά καταστρατηγήσουν τήν ἐλευθερία τους καί ἀφήνουν τά παιδιά νά ἀποφασίσουν, ὅταν ἐνηλικιωθοῦν, τί δόγμα θά ἀκολουθήσουν. Πρόκειται ὄντως γιά μία «λογικοφανή» ἐρώτηση τήν ὁποία πολλοί θέτουν καί προτάσσουν ὡς ἐπιχείρημα, στερώντας τά παιδιά τους ἀπό τήν κοινωνία μέ τόν Θεό, τά Ἱερά Μυστήρια καί τήν Ἐκκλησία. Δέν θά ἀπαντήσουμε δίνοντας κείμενο μέ κανόνες καί ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας μας, πράγμα τό ὁποῖο θά ἔφτανε ὡς ἀπάντηση. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, γιά παράδειγμα, μάς λέει, ὅτι τά παιδιά πρέπει νά βαπτίζονται σέ νηπιακή ἡλικία. Θά θέσουμε ἐρωτήσεις καί ὁ καθένας ἄς προβληματιστεῖ κατά τήν προαίρεση καί τήν κρίση του.

Καταστρατηγεῖται λοιπόν ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ὅταν τό βαπτίζουμε στήν νηπιακή του ἡλικία;

- Δέν καταστρατηγοῦμε τήν ἐλευθερία του ὅταν τό «πλακῶνουμε» ἀπό βρέφος στά ἐμβόλια;

- Ὅταν ἡ μαμά τοῦ δίνει τό φαγάκι του;

- Ὅταν τοῦ ἐπιβάλλει ἀκόμα καί ντύσιμο ἀνάλογο μέ τά δικά της γούστα;

- Ὅταν ἀργότερα τό βομβαρδίζουμε μέ κάθε εἶδους δραστηριότητες, μαθήματα, φροντιστήρια, γλώσσες, ὦδεῖο, μπαλλέτο;

- Ὅταν τό στέλνουμε στό σχολεῖο;

- Ὅταν τό βάζουμε σέ συγκεκριμένα κανάλια καί τό καθοδηγοῦμε μέ τρόπο πού στό δικό μας τό μυαλό εἶναι ὁ σωστός καί δέν δεχόμαστε καί ἀμφισβήτηση ἐπ' αὐτοῦ;

- Ὅταν τό ἀφήνουμε νά τό μεγαλώνουν ξένα χέρια, γιατί ὁ μπαμπάς καί ἡ μαμά πρέπει νά δουλέψουν περισσότερο γιά νά μπορέσουν νά ἀνταπεξέλθουν στίς πλαστές, πολλές φορές ἀνάγκες (δεύτερο αὐτοκίνητο, ἐξοχικό, plasma tv, καινούργιο κινητό, κ.ἄ.);

- Ὅταν ἀργότερα ἐπεμβαίνουμε ἄμεσα ἢ ἔμμεσα καί στήν προσωπική του ζωή, (γάμος, παιδιά κλπ);

Ἀλήθεια ὄλα τά παραπάνω, καί ἄλλα πολλά, δέν κα-

ταστρατηγοῦν τήν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου;

Συμβαίνει δέ, κατά κανόνα, τό ἐξῆς παράδοξο: ἀρνούμαστε τόν νηπιοβαπτισμό, δεχόμαστε ὄμως τό σαράντισμα τοῦ βρέφους. Ὅμως τό σαράντισμα εἶναι ἡ προσαγωγή τοῦ βρέφους στό ναό κατά τό πρότυπο τοῦ Κυρίου (σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου). Οἱ εὐχές ἀποτελοῦν εὐλογίες τοῦ βρέφους καί δεήσεις ὑπέρ αὐτοῦ, πού κατά «μίμηση» τοῦ Κυρίου προσάγεται στό ναό καί ἀφιερώνεται στόν Θεό. Προσέξτε: σαραντίζει τό βρέφος (ὄχι ἡ μητέρα) καί ἡ μητέρα του κατά τό πρότυπο τῆς Παναγίας τό συνοδεύει στόν Ναό τοῦ Θεοῦ καί Τοῦ τό ἀφιερώνει. Τήν τεσσαρακοστή ἡμέρα εἰσέρχεται στό ναό τοῦ Θεοῦ καί «προσφέρεται» σέ Αὐτόν. Δηλαδή μέ λίγα λόγια, τό ἔχουμε ἤδη ἀφιερώσει στόν Κύριό μας καί Κύριό του, σαράντα μέρες μετά τήν γέννησή του. Πού τό πρόβλημα νά βαπτιστεῖ κατόπιν στό ὄνομά Του;

Ποῖός εἶναι ἐκεῖνος πού, στερώντας στό βρέφος τήν ἀναγέννηση τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος, θά τοῦ στερήσει καί τήν «Σφραγίδα δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου» πού δίδεται στήν συνέχεια μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα κατά τήν τέλεση τοῦ Χρίσματος; Ποῖός εἶναι ἐκεῖνος πού θά πάρει τήν εὐθύνη ἐπάνω του, νά παραμένει ἀβάπτιστο ἕνα παιδί; Κί' ἂν τύχει καί τοῦ συμβεῖ κάτι κακό καί δέν προλάβει νά βαπτιστεῖ; Ποῖός εἶναι ἐκεῖνος πού θά τοῦ στερήσει τήν Θεία Κοινωνία καί τήν ἔνωση μέ τόν Δημιουργό του; Ποῖός εἶναι ἐκεῖνος πού θά τοῦ στερήσει τόν Χριστό, δηλαδή τήν ἴδια τήν Ζωή;

«Ἄφετε τά παιδιά καί μή κωλύετε αὐτά ἐλθεῖν πρός μετῶν γάρ τοιούτων ἐστίν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». (Ματθ. ιθ, 14). Ἐλεύθερος ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος πού ἔχει ἀποβάλλει τά πάθη καί τίς ἀδυναμίες του. Μήν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου. Κανέναν δέν πιέζει καί σέ κανέναν δέν ἐπιβάλλει νά Τόν ἀκολουθήσει... Ὅποιος θέλει, ὅποιος Τόν λαχταράει καί θέλει νά εἶναι μαζί Του. Ἄς μήν στεροῦμε λοιπόν τά παιδιά μας ἀπό τήν σχέση τους μέ τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία Του, κί' ἂν ἐκεῖνα μεγαλώνοντας ἀποφασίσουν κάτι διαφορετικό, τότε ἄς ἀκολουθήσουν ὅ,τι νομίζουν.

Γιά ὁποιοδήποτε θέμα, ἐρώτημα ἢ ἀπορία σας μπορεῖτε νά μᾶς γράψετε στήν ἠλεκτρονική διεύθυνση <http://www.imks.gr/cgi-bin/fpm.cgi>

Ὁμάδα ἔμπειρων καί καταξιωμένων πνευματικῶν θά ἀπαντᾷ γραπτά στό ἐπόμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας πάνω στά ἐρωτήματά σας. Εὐνόητο εἶναι ὅτι διατηρεῖται ἡ ἀνωνυμία αὐτῶν πού ὑποβάλλουν ἐρωτήματα.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008)

Άρχη τής Ίνδίκτου

Ἡ 1^η Σεπτεμβρίου, ἀρχή τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἔχει καθιερωθεῖ ὡς γνωστόν ἀπό τόν μακαριστό Οἰκουμενικό Πατριάρχη κυρό Δημήτριο ὡς ἡμέρα προσευχῆς καί προστασίας γιά τήν κτίση, τό περιβάλλον. Ἀπό τότε καί μέχρι σήμερα τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ὑπό τήν ἐμπνευσμένη ποδηγεσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ.κ.ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, ὁ Ὅποιος ἔχει ὀνομαστεῖ καί «πράσινος Πατριάρχης» γιά τίς σπουδαῖες καί ποικίλλες πρωτοβουλίες Του ἀναφορικά μέ τήν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, πρωτοπορεῖ παγκοσμίως στήν ἀφύπνιση τῶν συνειδήσεων. Τήν 1η Σεπτεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε Θεία Λειτουργία καί τό ἀπόγευμα ἡ Ἐνορία Πύργου συνδιοργάνωσε μέ τόν Σύλλογο Γυναικῶν Πύργου καί τόν Πολιτιστικό - Οἰκολογικό Σύλλογο Πύργου, ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στό περιβάλλον. Μετά τόν ἀγιασμό ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας, ἀναγνώσθηκε τό μήνυμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου γιά τό περιβάλλον, ἀκολούθησε σχετική ὁμιλία ἀπό τήν φιλόλογο κ. Τσικαλάκη Ἀγγελική, συζήτηση καί πλούσιο κέρασμα, προσφορά τῶν Συλλόγων, Φορέων καί κατοίκων τῆς Ἐνορίας Πύργου.

Ποιμαντική ἐπίσκεψη στή Γαῦδο

Τήν Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀναχώρησε ἀπό τήν Χώρα Σφακίων γιά τήν νῆσο Γαῦδο, πραγματοποιώντας τήν πρώτη του ποιμαντική ἐπίσκεψη στό νησί πού εὐλόγησε μέ τήν παρουσία του ὁ Ἄπ. Παῦλος. Παλαιότερες προσπάθειες ἐπισκέψεως εἶχαν ἀποτύχει λόγω δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Στήν Γαῦδο παρέμεινε ἕως καί τήν Κυριακή 8 Ὀκτωβρίου. Μαζί μέ τόν Σεβασμιώτατο καί τούς συνοδούς Ἱερεῖς ὑπῆρξε κλιμάκιο ἀπό τό Ἄννουσάκειο Ἰδρυμα-Θεραπευτήριο τῆς Μητροπόλεως μας, ὡς ἐπίσης καί κλιμάκιο ἐθελοντῶν Ἱατρῶν. Τό κλιμάκιο τοῦ Ἄννουσάκειου ἀποτελεῖτο ἀπό τόν Δντή τοῦ Ἰδρύματος, Κοινωνική Λειτουργό καί Φυσιοθεραπεύτρια, ἐνώ οἱ ἱατροί: κ. Παπαδογιάννης Εὐάγγελος (ὀφθαλμίατρος), κ. Μουζουράκης Εὐτύχιος (ὀρθοπαιδικός), καί κ. Ἀποστολάκη Αἰκατερίνη (ὀδοντίατρος) προσφέρθηκαν ἐθελοντικά. (Λεπτομέρειες στό ἀφιέρωμα στήν Γαῦδο).

Ἑορτή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου

Κατά τήν ἑορτή τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἱερούργησε στήν Μονή Σελίνου, ὅπου καί τό ἱστορικό καμπαναριό τῆς Παναγίας τῆς Κεραῶς. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας εὐχαρίστη-

σε τόν ακούραστο Έφημέριο π. Παναγιώτη Άνδρουλάκη, τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο, τήν 23η Έφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων ως καί όλους τούς επώνυμους καί ανώνυμους δωρητές, πού βοήθησαν στήν πλήρη αποκατάσταση του ιστορικού καμπαριου άξιας 25.000€.

Μονής, προεξάρχοντος του οικείου Μητροπολίτου καί συλλειτουργούντων του Σεβ. Μητρ. Γορτύνης καί Αρκαδίας κ. Μακαρίου καί του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Κνωσού κ. Εύγενίου. Τής πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας άκολούθησαν τά έγκαίνια του νέου, σύγχρονου Έκκλησιαστικού Μουσείου τής Μονής καί πλούσια φιλοξενία.

Έναρξη σχολικής χρονιάς

Έρατικό Συνέδριο

Έπ' ευκαιρία τής νέας σχολικής χρονιάς ό Σεβ. Μητροπολίτης μας επισκέφθηκε σχολεία τής περιοχής, τέλεσε τήν Άκολουθία του Άγιασμου καί ευχήθηκε σε καθηγητές, μαθητές καί γονείς γόνιμη σχολική χρονιά καί καλή δύναμη στό στίβο τής γνώσης καί τής μάθησης.

Τήν Δευτέρα 6 Οκτωβρίου στό Φαλδάμειο Οίκημα τής Μητροπόλεως μας συνεκλήθη τό πρώτο επίσημο Έρατικό Συνέδριο τής Μητροπόλεως μετά τήν έκλογή καί έγκατάσταση του Σεβ. Μητροπολίτου μας. Του συνεδρίου προηγήθηκε Θεία Λειτουργία στον Ί.Ν. Άγίου Οικουμενίου, πού εύρίσκεται στον προαύλιο χώρο του Έπισκοπείου. Στο Συνέδριο πού είχε τίτλο «Έρεάς: μαρτύριο καί μαρτυρία», όμιλητές ήταν ό Όσιολογιώτατος Μοναχός Γέροντας Μωυσής ό Άγιορείτης, πού όμίλησε μέ θέμα

Έορτή Τιμίου Σταυρου.

Προσκεκλημένος του Σεβ. Μητρ. Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακιών κ. Ειρηνάιου καί τής Έρεας Πατριαρχικής Μονής Πρέβελη, ό Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετείχε εις τήν πανήγυρη τής Πατριαρχικής

«Πνευματικοί βηματισμοί στην ζωή του Ίερέα» και ὁ Ἐλλογιμώτατος καθηγητής ΑΠΘ κ. Ἀνέστης Κεσελόπουλος, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μέ θέμα: «Ὁ Ίερέας ὡς Ποιμένας καί Λειτουργός». Ἀκολούθησε συζήτηση ἐπί τῶν εἰσηγήσεων καί γεῦμα στά Ἱδρύματα τῆς Μητροπόλεως. Ὅπως σημείωσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας στόν χαιρετισμό του «... ἡ Ίερωσύνη δέν εἶναι μόνον διακονία πρεσβείας πρός τόν Θεό ὑπέρ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά εἶναι τό κατ' ἐξοχήν χάρισμα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι αὐτό πού ἀνακεφαλαιώνει ὅλα τά ὑπόλοιπα χαρίσματα τῆς Ἐκκλησίας καί μέσω τοῦ ὁποῖου οἱ πιστοί βιώνουν αὐτά διαχρονικά καί προχέεται σέ αὐτούς ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιὰ τοῦτο καί ἐμεῖς οἱ κληρικοί χρειάζεται νά ἀναζωπυρώσουμε τό χάρισμα (Β' Τιμ. 1.6), χρειάζεται νά γίνουμε περισσότερο φιλόθεοι καί φιλόσπλαγχνοι καί λιγότερο φίλανθοι, φιλόσαρκοι, ἐγωιστές καί ἀλαζόνες...».

Ἑορτή Ὁσίων ἑννεήκοντα καί ἑννέα Θεοφόρων Πατέρων

Ἡ Μητροπολιτική μας περιφέρεια σεμνύνεται καί τιμᾷ ιδιαίτερα τούς Ὁσίους ἑννεήκοντα καί ὀκτώ Θεοφόρους Πατέρες καί τόν Ὁσιο Ἰωάννη τόν Ἐρημίτη, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν, ἀσκήτεψαν, ἀγίασαν καί ἐκοιμήθησαν σέ σπήλαιο τοῦ Ἀζωγυρέ Σελίνου, ἐκτός τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου. Στό μεγάλο προσκύνημά τους στόν Ἀζωγυρέ τελοῦνται τό ἑορταστικό διήμερο 6ης καί 7^{ης} Ὀκτ., ἡμέρα μνήμης των, Ίερές Ἀκολουθίες ὡς ἐπίσης καί ἀρκετές ἡμέρες πρίν, λόγω τῆς ἐλεύσεως πολλῶν προσκυνητῶν. Ἐπίσης λατρευτικές συνάξεις γίνονται καί στό ὁμώνυμο σπήλαιο τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου, στήν Μαραθοκεφάλα Κισάμου, ὅπου κατά τήν παράδοση πέρασε ὁ Ὁσιος πορευόμενος πρός τό Ἄκωτῆρι. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τήν παραμονή τῆς ἑορτῆς τέλεσε

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ..... 154

τά ἐγκαίνια τοῦ Λαογραφικοῦ καί Ἐκκλησιατικοῦ μουσείου πού ὁ δραστήριος Ἐφημέριος τῆς Ἐνορίας Σπηλιᾶς, Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Εὐάγγελος Σφακιαννάκης δημιούργησε στούς χώρους τοῦ προσκυνήματος καί ἐν συνεχείᾳ τόν Ἑσπερινό τῆς ἑορτῆς.

Ἐπίσκεψις Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Ἡ Κρήτη, προσφιλές θυγατέρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἶχε τήν μεγάλη εὐλογία καί χαρά νά ὑποδεχθεῖ καί πάλιν τήν Πέμπτη 16 Ὀκτωβρίου, τόν Πνευματικό της Ταγό, τήν ΑΘΠ, τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ μέ Προκαθημένους ὡς καί ἐκπροσώπους τῶν Ἁγιωτάτων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν στά πλαίσια τοῦ διανομομένου ἔτους ἀφιερωμένου στόν Ἀπόστολο Παῦλο. Τόν Παναγιώτατο καί τήν συνοδεία Του ὑποδέχθηκαν στό αεροδρόμιο Ἡρακλείου ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ὁ Ὑπουργός Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Εὐρυπίδης Στυλιανίδης, ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὁ Γενικός Γραμματέας τῆς Περιφέρειας Κρήτης, ἡ Νομάρχης Ἡρακλείου, Δήμαρχοι, ἐκπρόσωποι Στρατιωτικῶν, Ἀστυνομικῶν κ.ἄ. ἀρχῶν καί πλῆθος κόσμος. (Λεπτομέρειες στό εἰδικό ἀφιέρωμα).

Ἐκδήλωση Βιβλιοπωλείου

Τό Ἐκκλησιαστικό Βιβλιοπωλεῖο τῆς Μητροπόλεως μας «Ἑσπερία» διοργάνωσε τό ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς 17 Ὀκτ. στήν αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων τοῦ «Φαλδάμειου Οἰκήματος» ἐκδήλωση γιά ἐκπαιδευτικούς, γονεῖς καί μαθητές μέ ὁμιλητή τόν καταξιωμένο ἐκπαιδευτικό καί συγγραφέα παιδικῶν βιβλίων κ. Γεώργιο Ἀντωνάκη, καί θέμα: «Ἄτακτα

Έπίσκεψη ποδοσφαιρικής ομάδας

παιδιά ενός (τάχατες συγγραφέα)». Η έκδήλωση, τήν όποία παρουσίασε ή εκπαιδευτικός κ. Σταυρούλα Λαλιάκου, διανθίστηκε μέ παιδικά τραγούδια τής ομάδας του κ. Γεωργίου Δημόπουλου. Τής έκδήλωσης ακολούθησε συζήτηση μέ τόν συγγραφέα.

Έκλογή νέου Γενικού Διευθυντού τής ΟΑΚ

Κατόπιν τής έθελουσίου παραιτήσεως του Γενικού Διευθυντού τής Όρθοδόξου Άκαδημίας Κρήτης κ. Άλεξάνδρου Παπαδερου, τό Δ.Σ. τής Άκαδημίας προέβη στην προκήρυξη τής θέσεως και τήν έκλογή νέου Γενικού Διευθυντού. Έκ τών ένδιαφερομένων ύποψηφίων (έπτά τόν αριθμό) προκρίθηκαν οί τέσσερεις και έξ αυτών έπελέγη ό κ. Κεσανίδης Κωνσταντίνος. Ό κ. Κεσανίδης είναι Διδάκτορας τής Θεολογίας, μέ μεταπτυχιακές σπουδές σε Βέλγιο και Στρασβούργο, γνώστης τής Γαλλικής, Άγγλικής και Σερβοκροατικής γλώσσης, μέ πλούσια διδακτική έμπειρία στην 3βάθμια Έκπαίδευση και έξειδίκευση στην Ποιμαντική και Συμβουλευτική τών Έφηβων. Ό νέος Γενικός Διευθυντής τής ΟΑΚ θά αναλάβει τά καθήκοντά του από 1ης Ιανουαρίου 2009.

Τήν Τρίτη 21 Όκτ. ή ομάδα του ΟΦΗ μέ τόν προπονητή της και μέλη του Δ.Σ. επισκέφθηκαν τό Άννουσάκειο Ίδρυμα-Θεραπευτήριο τής Μητροπόλεώς μας. Μίλησαν μέ τούς φιλοξενουμένους του Ίδρύματος, τούς προσέφεραν δώρα, ως και κλινοσκεπάσματα και είδη ρουχισμού γιά τό Ίδρυμα. Η παρουσία τους έδωσε μεγάλη χαρά στους τροφίμους του Ίδρύματος αλλά και σε πολλά παιδιά τής περιοχής που έσπευσαν νά τούς γνωρίσουν από κοντά. Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε μέ γεύμα, προσφορά του Ίδρύματος.

Έορτή Άγίου Ιακώβου του Άδελφοθέου

Τήν αρχαιοπρεπή Θεία Λειτουργία του Άγίου Ιακώβου του Άδελφοθέου, ή όποία είναι ή πρώτη Άποστολική Θεία Λειτουργία από τήν όποία προήλθαν οί Θείες Λειτουργίες του Μεγάλου Βασιλείου και

τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῆς κυριωνύμου ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου (23 Ὀκτ.) μὲ τὴν συμμετοχὴ Ἱερέων τῆς Μητροπόλεως καὶ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πιστῶν.

Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ

Προσκεκλημένοι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ καὶ τῆς Ἑνορίας

Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Χανίων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετεῖχε στὰ ἐγκαίνια τοῦ μεγαλοπρεποῦς Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ.κ. Εἰρηναίου.

Συντροφιά τῆς Χαρᾶς

«Στόχος μας εἶναι νὰ δώσουμε στὰ παιδιά μας τὴ δυνατότητα γιὰ δημιουργικὴ ἀπασχόληση, ψυχαγωγία, ἀθληση, συνεργασία καὶ ἀνάπτυξη πρωτοβουλίας....

νὰ προσεγγίσουμε τὸ παιδί ὥστε νὰ ψηλαφίσει τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ καθὼς καὶ τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας» ἀναφέρει, μεταξύ ἄλλων, πρόσκληση τῆς Μητροπόλεως μας ἀπευθυνόμενη πρὸς παιδιά ἡλικίας ἀπὸ 6 ἕως 12 ἐτῶν. Ἀρωγοὶ στὴν προσπάθεια δημιουργίας ἄλλης μιᾶς γέφυρας ἐπικοινωνίας μὲ τὰ νιάτα τοῦ τόπου εἶναι καὶ μεγάλος ἀριθμὸς ἐκπαιδευτικῶν πού ἐθελοντικά προσφέρθηκαν στὸ νὰ δημιουργηθεῖ καὶ λειτουργήσῃ ἡ «Συντροφιά τῆς Χαρᾶς», ὅπως ὀνόμασαν τὴν σύναξη αὐτή. Ἡ συντροφιά τῶν παιδιῶν συναντιέται κάθε Σάββατο ἀπόγευμα (15.30) στὸ «Φαλδάμειο Οἶκημα» τῆς Μητροπόλεως. Πληροφορίες-Ἐγγραφές στὸ Βιβλιοπωλεῖο τηλ. 28220-22128 (ἔσωτ. 5).

Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ

Τὴν Κυριακὴ 26 Ὀκτωβρίου, ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ὁμόνυμου Ἱ.Ναοῦ στὸ Κατσοματάδο Κισάμου

Ἐπέτειος Ἐθνικῆς Ἑορτῆς

Ὁ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλληνισμὸς ἐόρτασε καὶ πάλι τὴν ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας τοῦ 1940 μὲ Θεῖες Λειτουργίες, δοξολογίες, δεήσεις καὶ παρελάσεις. Ἰδιαίτερα ἐπίκαιρο τὸ μήνυμα τῆς ἡμέρας στὴν ἐποχὴ μας, ἡ ὁποία δοκιμάζεται τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν κρίση ἀξιών καὶ προσώπων, ὅπως τόνισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας στὸ χαιρετισμὸ του.

Ἑορτὴ Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων

Προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου κ. Ἀνθίμου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μετεῖχε στὸν Ἑσπερινὸ καὶ τὴν λιτάνευση τῶν

Τιμών Καρών τών Ἁγίων Νεομαρτύρων (Ἀγγελῆ, Γεωργίου, Μανουήλ καί Νικολάου), τό ἑσπέρας τῆς κυριωνύμου ἡμέρας τῆς ἑορτῆς. Στήν λιτάνευση ἔλαβαν ἐπίσης μέρος καί οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναῖος, Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιος.

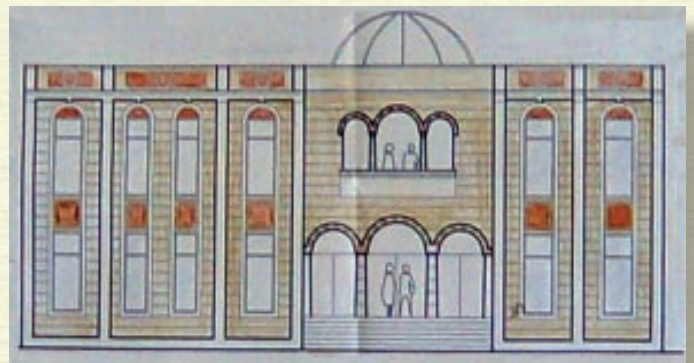
Χαριστήριος Τόμος

Ἡ Μητρόπολις μας προχώρησε στήν ἔκδοση Χαριστηρίου-Τιμητικοῦ Τόμου ἀφιερωμένου στό πρόσω-

πο, τό ἔργο καί τήν διακονία τοῦ πολυσέβαστου Γέροντος Μητροπολίτου ἀπό Κισάμου καί Σελίνου κ. Εἰρηναίου, ἐλάχιστο εὐχαριστιακό ἀντίδωρο σεβασμοῦ, εὐγνωμοσύνης καί τιμῆς πρὸς τό Σεπτό πρόσωπό του. Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης εὐαρεστήθηκε ὅπως θέση τόν Τόμο ὑπό τήν αἰγίδα Της. Τά ἐκδοτικά ἔξοδα φιλοτίμως ἀνέλαβαν στό μεγαλύτερο μέρος ὁ ΟΔΜΠ Νομοῦ Χανίων ὡς καί οἱ: Σταῦρος Πατεράκης, Δρ. Ἀγγειοχειρουργικῆς καί Φλεβολογίας, καί Κωνσταντῖνος Περδικάκης, Ἐπιχειρηματίας, τούς ὁποίους ἐγκαρδίως εὐχαριστοῦμε. Ὁ Τόμος διατίθεται ἀπό τό βιβλιοπωλεῖο τῆς Μητροπόλεώς μας, τηλ. 28220-22128 (ἔσωτ. 5).

Πνευματικό-Πολιτιστικό Πολύκεντρο.

Ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐγκρίσεις τῶν σχεδίων τοῦ Πνευματικοῦ-Πολιτιστικοῦ Πολύκεντρου τῆς Μητροπόλεώς μας τό ὅποιο, Θεοῦ θέλοντος, θά ἀνεγερθεῖ στούς χώρους τῆς παλαιᾶς Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς, παραπλεύρως τοῦ Ἐπισκοπεῖου. Τό Πολυκέντρο θά ἐκτείνεται σέ ἔκταση 2.000 τ.μ. καί θά λειτουργήσῃ ὡς μιά πνευματική – πολιτιστική κυψέλη καλύπτοντας κυρίως ἀνάγκες καί ἀγωνίες τῆς νέας γενιᾶς καί εὐρύτερα τῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου μας.

ΔΩΡΕΕΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Παρθενόπη Καμπουράκη εις μνήμην θυγατρός της Έλένης	100€
Αιδεσ. Αλέξανδρος και πρεσβυτέρα Άννα Φαντάκη	150€
Ένοριακή Έπιτροπή Γενεσίου Θεοτόκου Μονής Σελίνου	100€
Άνωνυμος	500€
<u>Εις μνήμην Έμμανουήλ Σκουνάκη οί κάτωθι:</u>	
Οικογ. Σπυρίδωνος Αποστολάκη	100€
Οικογ. Έμμανουήλ Μαυροματάκη	50€
Οικογ. Νικολάου και Μαρίας Ξηρουχάκη	50€
Οικογ. Μαρίας Γρυλλάκη	100€
Οικογ. Μαρίας Γρυλλάκη	100€
Δνιακός Άνδρέας	100€
Οικογ. Παναγιώτου Μπίτσιου	100€
Οικογ. Αλέξανδρας Βλαχάτσου	100€
Οικογ. Έλένης Μπίτσιου	50€
Οικογ. Ιωάννου & Αλίκης Κυριακογιαννάκη	100€
Χρυσάνθη Καμπιανάκη	50€
Οικογ. Γεωργίου & Άργυρώς Μαρακάκη	50€
Βασίλειος και Βασιλική Σκουνάκη	150€
Άγγελική Βόγκολη	20€
Άνωνυμος	100€
Άνωνυμος.....	1.000€
Αιδεσ. Στυλιανός Κασαπάκης εις μνήμην θυγατρός του Έλένης	200€
Χαράλαμπος Κοτσιφάκης	20€
Παρασκευή Καλομοιράκη εις μνήμην συζύγου της Παναγιώτου	500€
Οικογ. Έμμανουήλ Καλογριδάκη εις μνήμην Εύαγγελίας Γιακουμάκη	300€
Έμμανουήλ Τερεζάκης εις μνήμην θείας του Εύαγγελίας Γιακουμάκη και πατρός του Μιχαήλ Τερεζάκη	150€
Στέφανος και Μαρία Άνδρονικάκη εις μνήμην γονέων των	100€
Άνωνυμος εις μνήμην Χρήστου Πολέντα	200€
Ένορία Σπηλιᾶς	500€
Άργυρώ Κοτσιφάκη εις μνήμην πατρός της Περικλέους Μπαχουντάκη	20€
Έμμανουήλ Καστρινάκης εις μνήμην πατρός του Ιωάννου	150€
Έρομόναχος Τίτος Σφακιωτάκης	250€
Σταῦρος Πατεράκης, (γιά τόν τιμητικό τόμο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Κισάμου & Σελίνου κ. Εἰρηναίου)	5.000€
<u>Δωρεές ὑπέρ τοῦ Περιοδικοῦ «Χριστός & Κόσμος»</u>	
Αιδεσ. Ιωάννης Ψαράκης	50€
Άγγελική Μπενιουδάκη	100€
Χρυσάνθη Μοτάκη	100€
Άθηνᾶ Μοτάκη	100€
Αἰκατερίνη Ἀσγουδάκη	100€
Αἰκατερίνη Δερουκάκη	200€
Άφροδίτη Μοτάκη	100€
Γεώργιος Μαργαριτάκης	17€

“Ὁ ἐλεῶν πτωχόν Θεῶ δανεῖζει” (Παρ. 19,7)

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ

Αν περιορίζαμε ολόκληρη τήν ανθρωπότητα σέ ένα χωριό 100 κατοίκων, αλλά διατηρούσαμε τίς αναλογίες όλων τών λαών τότε αυτό τό χωριό θά αποτελείτο από:

- 57 Ασιάτες, 21 Εύρωπαίους, 14 Αμερικανούς, 8 Αφρικανούς.
- 52 γυναίκες, 48 άνδρες.
- 70 μή άσπρους, 30 άσπρους.
- 70 μή Χριστιανούς, 30 Χριστιανούς.
- 6 πρόσωπα θά κατείχαν τό 59% του παγκόσμιου πλούτου, καί τά έξι θά προέρχονταν από τήν Αμερική.
- 80 θά είχαν μή ίκανοποιητικές συνθήκες κατοικίας.
- 70 θά ήταν αναλφάβητοι. 50 θά ήταν ύποσιτισμένοι.
- 1 θά πέθαινε. 2 θά γεννιόνταν.
- 1 θά είχε κομπιούτερ. 1 (μόνο ένας) θά είχε πτυχίο Πανεπιστημίου.
- Αν κάποιος παρατηρήσει τόν κόσμο από αυτή τήν πλευρά, τότε γίνεται φανερό στόν καθέ-να ότι ή ανάγκη για συναδέλφωση, κατανόηση, αποδοχή καί μόρφωση είναι πολύ μεγάλη.

Σκεφτείτε τά ακόλουθα:

- Αν σήμερα τό πρωί ξυπνήσατε ύγιείς καί όχι άρρωστοι τότε είστε πιό τυχεροί από 1 έκατομ-μύριο ανθρώπους, οί όποιοι δέν πρόκειται νά ζουν τήν έπόμενη έβδομάδα.
- Αν δέν ζήσατε ποτέ ένα πόλεμο, ούτε νοιώσατε τήν μοναξιά τής αιχμαλωσίας, τήν άγωνία του τραυματισμού καί τήν πείνα, τότε είστε τυχερότεροι από 500 έκατομμύρια ανθρώπους του κόσμου.
- Αν μπορείτε νά πηγαίνετε στήν εκκλησία χωρίς τόν φόβο ότι θά σās άπειλήσουν, θά σās συλλάβουν ή θά σās σκοτώσουν, τότε είστε τυχερότεροι από 3 δισεκατομμύρια ανθρώπους του κόσμου.
- Αν έχετε φαγητό μέσα στό ψυγείο σας, αν είστε ντυμένοι, αν έχετε μία στέγη πάνω από τό κεφάλι σας καί ένα κρεβάτι, τότε είστε πλουσιώτεροι από τό 75% τών κατοίκων αυτού του κόσμου.
- Αν έχετε λογαριασμό στήν τράπεζα, λίγα λεφτά στό πορτοφόλι καί λίγα ψιλά σέ ένα κου-μπαρά τότε ανήκετε στό 8% τών εύπορων ανθρώπων αυτού του κόσμου.

Αν διαβάσετε αυτήν τήν είδηση είστε διπλά εύλογημένος γιατί:

- 1) Κάποιος σās έχει σκεφτεί.
- 2) Δέν ανήκετε στά 2 δισεκατομμύρια ανθρώπων πού δέν ξέρουν νά διαβάσουν.
- 3) Έχετε ηλεκτρονικό ύπολογιστή.

Κάποιος είπε κάποτε: Νά δουλεύεις σάν νά μήν σου χρειάζονταν χρήματα. Νά αγαπās σάν νά μή σέ έχουν πληγώσει ποτέ. Νά χορεύεις σάν νά μήν σέ παρακολουθούσε κανείς. Νά ζεις σάν νά ήταν ό παράδεισος πάνω στήν γή. Ας αναλογιστούμε όλα τά παραπάνω καί ας γίνουν σταθμός για τήν ύποδοχή του Σωτήρος Χριστού στήν γή.

